

Lohjan kaupunki | Ympäristötoimi | Kaavoitus | JA | 22.9.2016

LOHJAN KAUPUNKI
LOJO STAD

1 Suunnittelun lähtökohdat

L33 PORLA
2. KAUPUNGINOSA AHTSALMI KORTTELIN 210 JA
7. KAUPUNGINOSA MYLLYLAMPI KORTTELIN 403
ASEMAKAAVAN MUUTOS

ALUEEN YLEISKUVAUS

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Lohjan keskustan lounaispuolella Myllylammen kaupunginosassa, Lohjanjärven Aurlahden rannalla, noin 200 m päässä Lohjan Keskustan pääkadusta, Laurinkadusta.

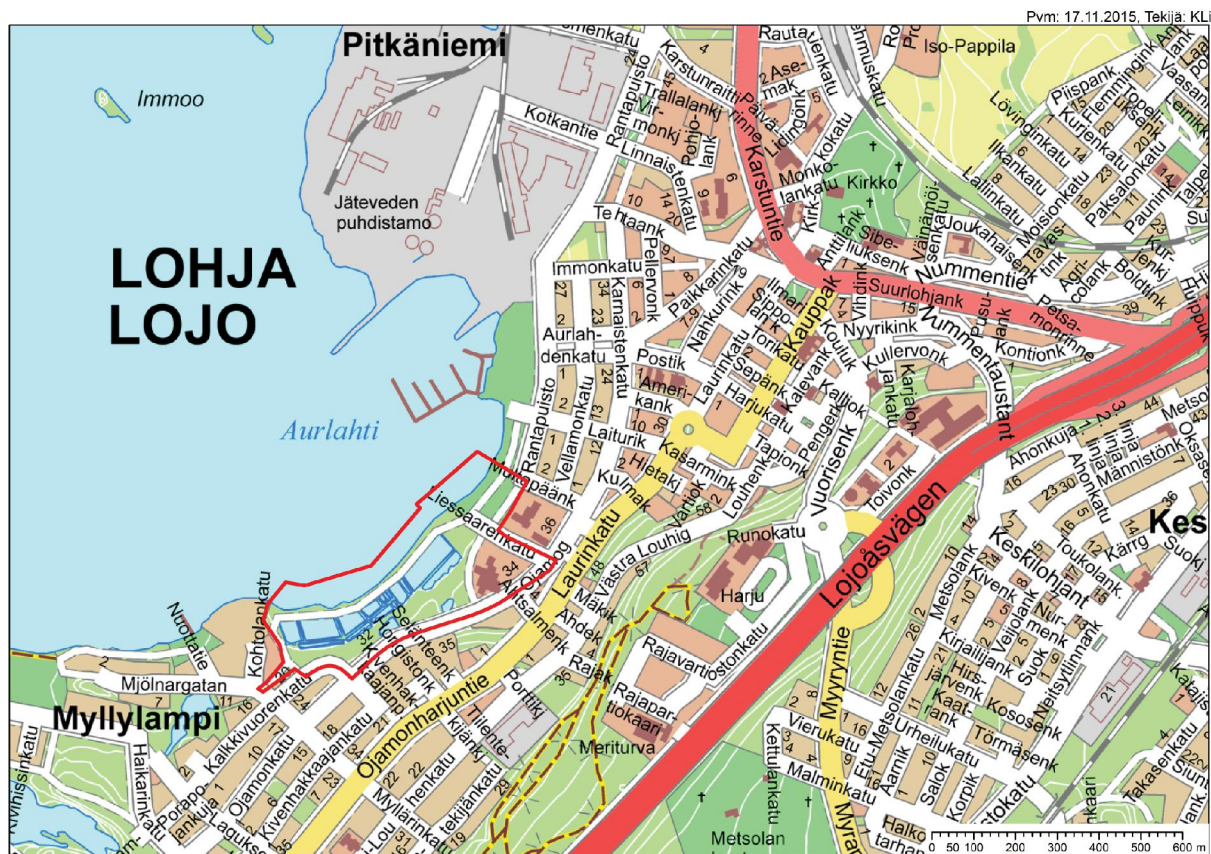
Alue on suuruudeltaan noin 16 hehtaaria, josta 3,5 ha on Lohjanjärven vesialuetta. Kaa-va-alueen lopullinen raja-
aus voi tarkentua kaavoituksen edetessä.

Asemakaavan muutosalueella on pääasiassa voimassa asemakaava vuodelta 1948.

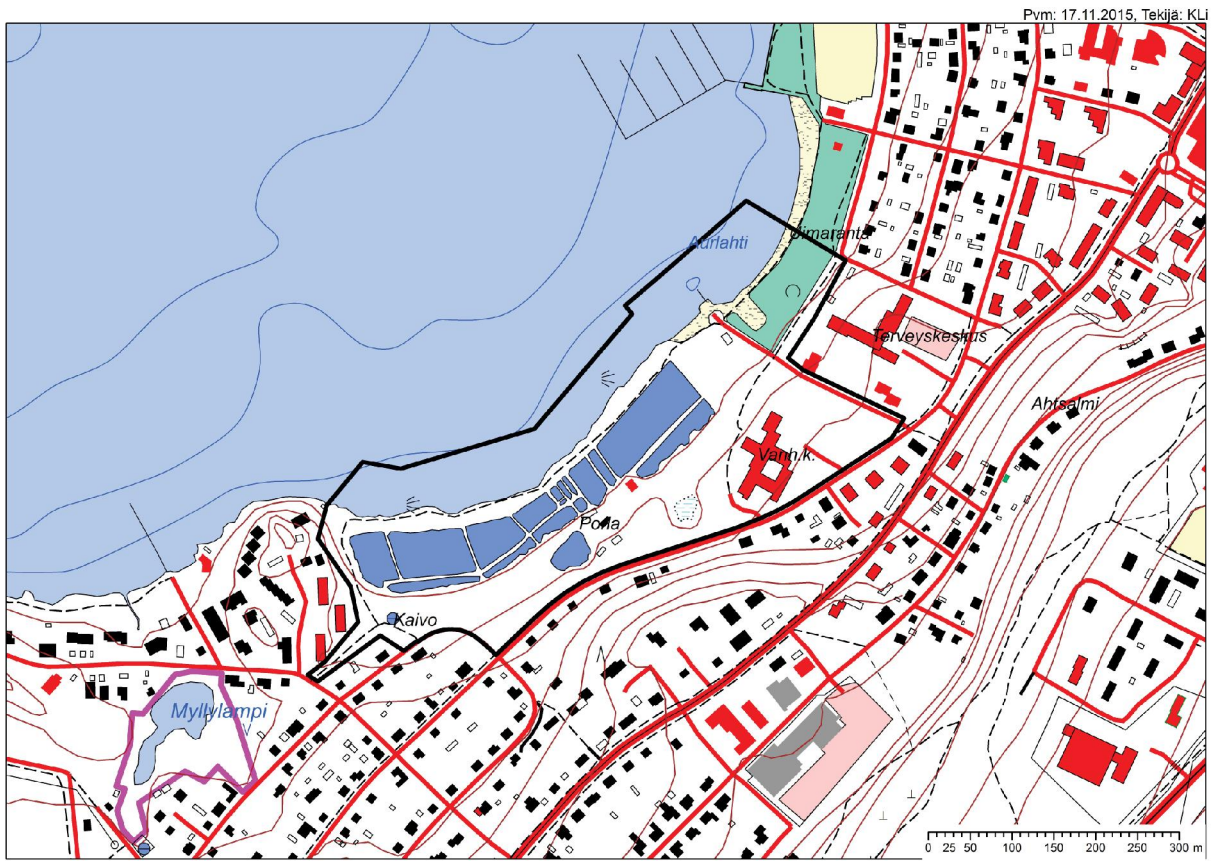
Suunnittelualue on pääasiassa kaupungin maanomistuksessa.

Alueella sijaitsee valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan sisältyvä kohde, joka on perustettu luonnonsuojelualueeksi 2012.

Suunnittelualue opaskartalla

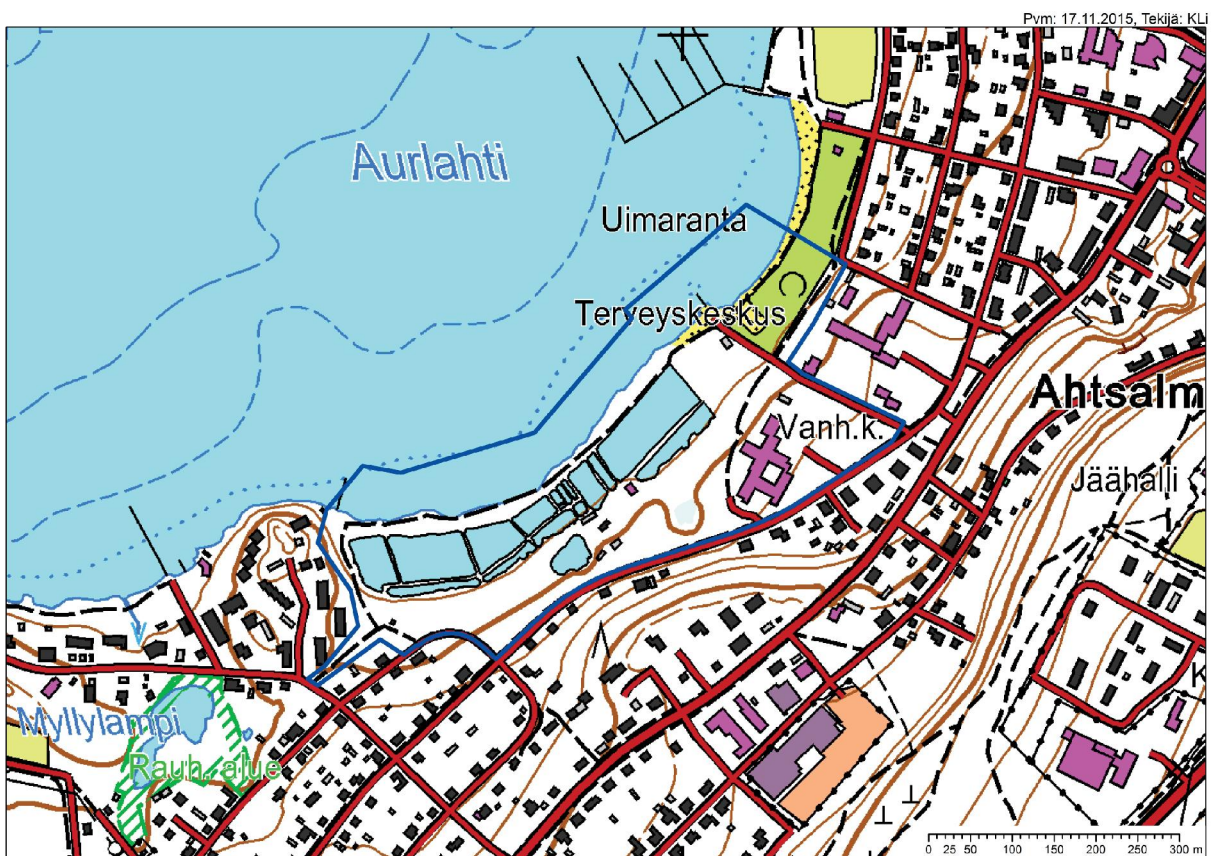

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Suunnittelualue maastotietokartalla

Suunnittelualue peruskartalla

PINNANMUODOSTUS

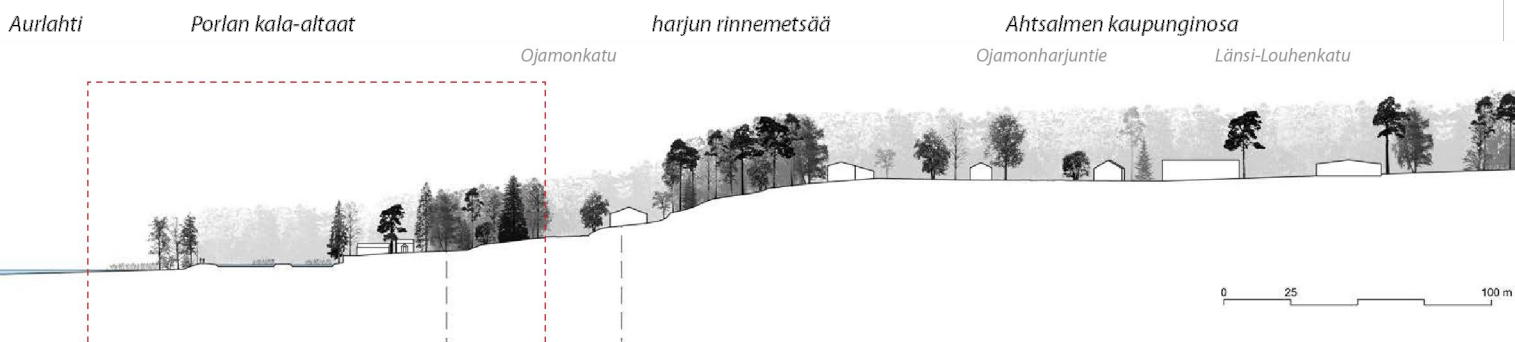
Suunnittelualue sijaitsee Lohjanharjun ja Lohjanjärven välissä. Maasto viettää loivasti luoteeseen. Alue on suurelta osin entistä vesijättömaata joka paljastui järven pintaa laskettaessa 1860-luvulla. Korkeusvaihtelua alueella on n. 11 m.

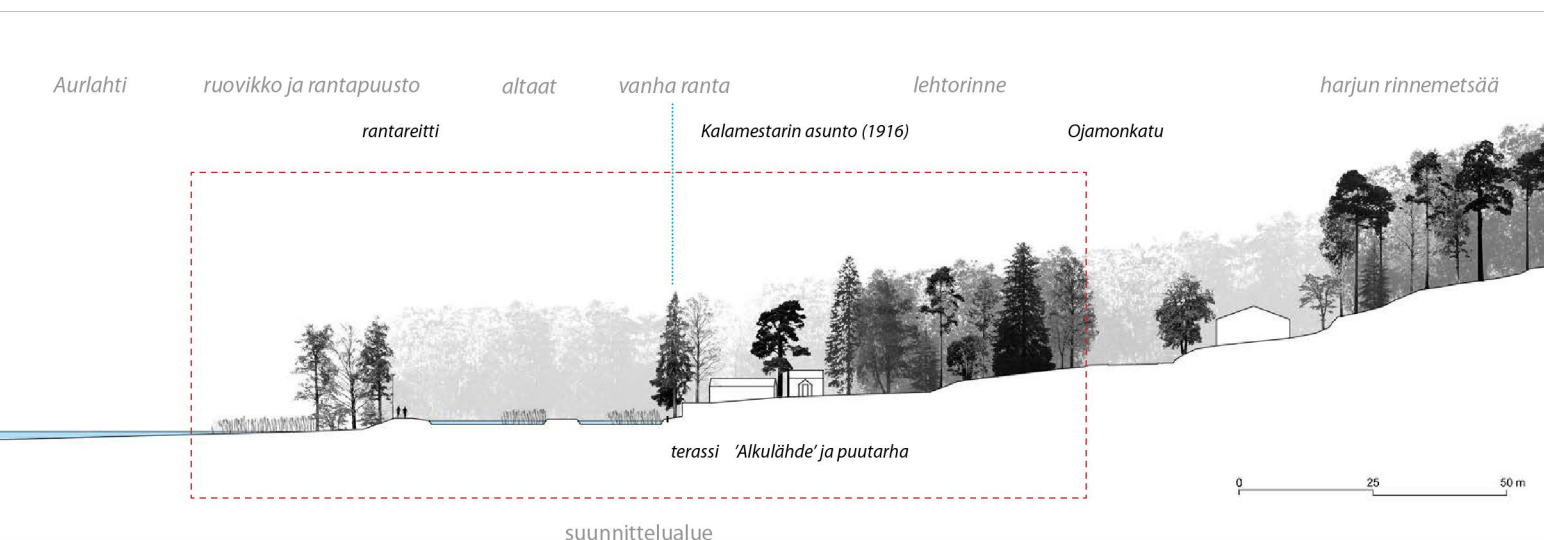
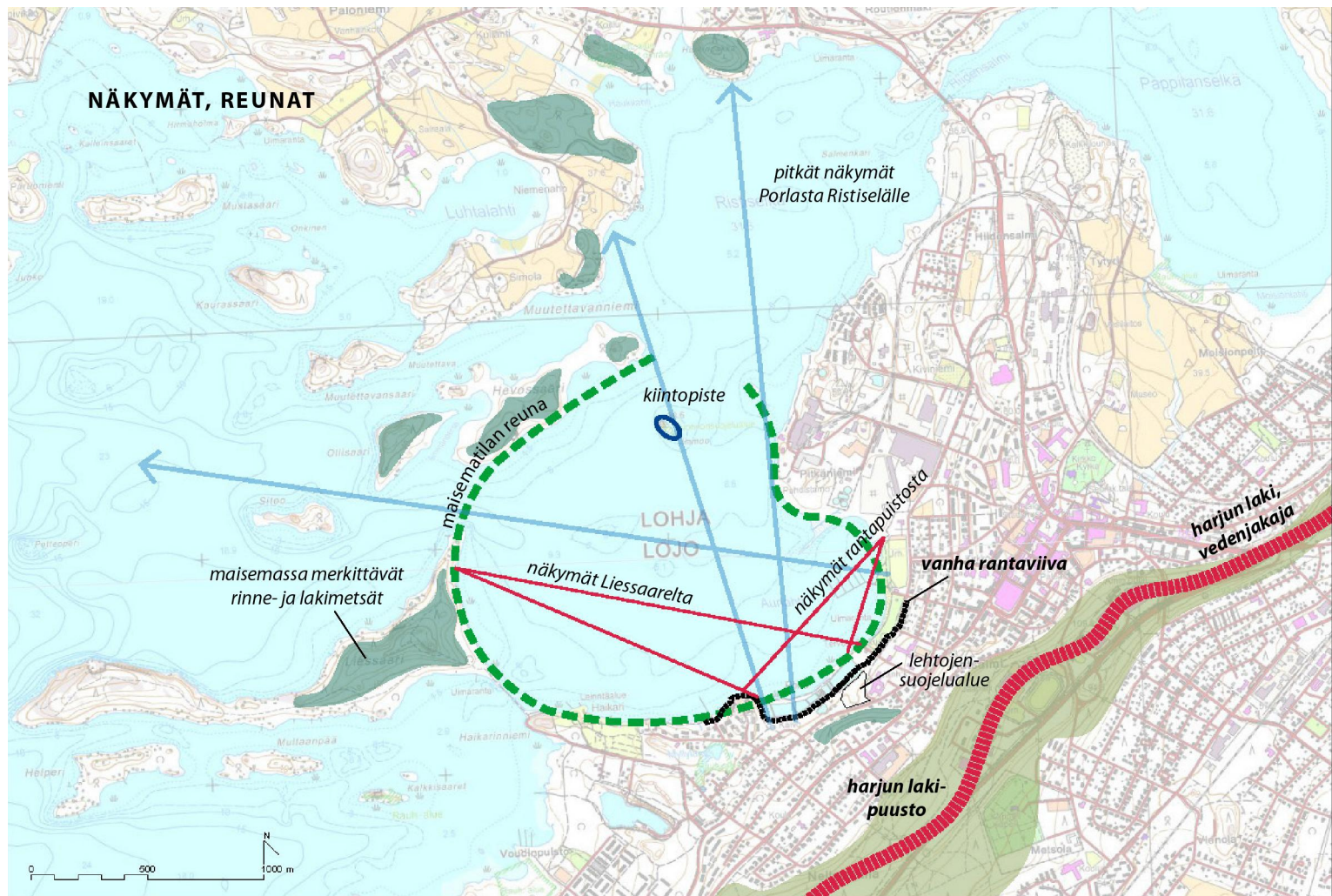
MAISEMARAKENNE

Serum Arkkitehdit Oy, maisema-arkkitehti MARK Anna-Kaisa Aalto on tehnyt Porlan alueen maisematarkastelun.

LOHJANHARJUN LUOTEISRINNE

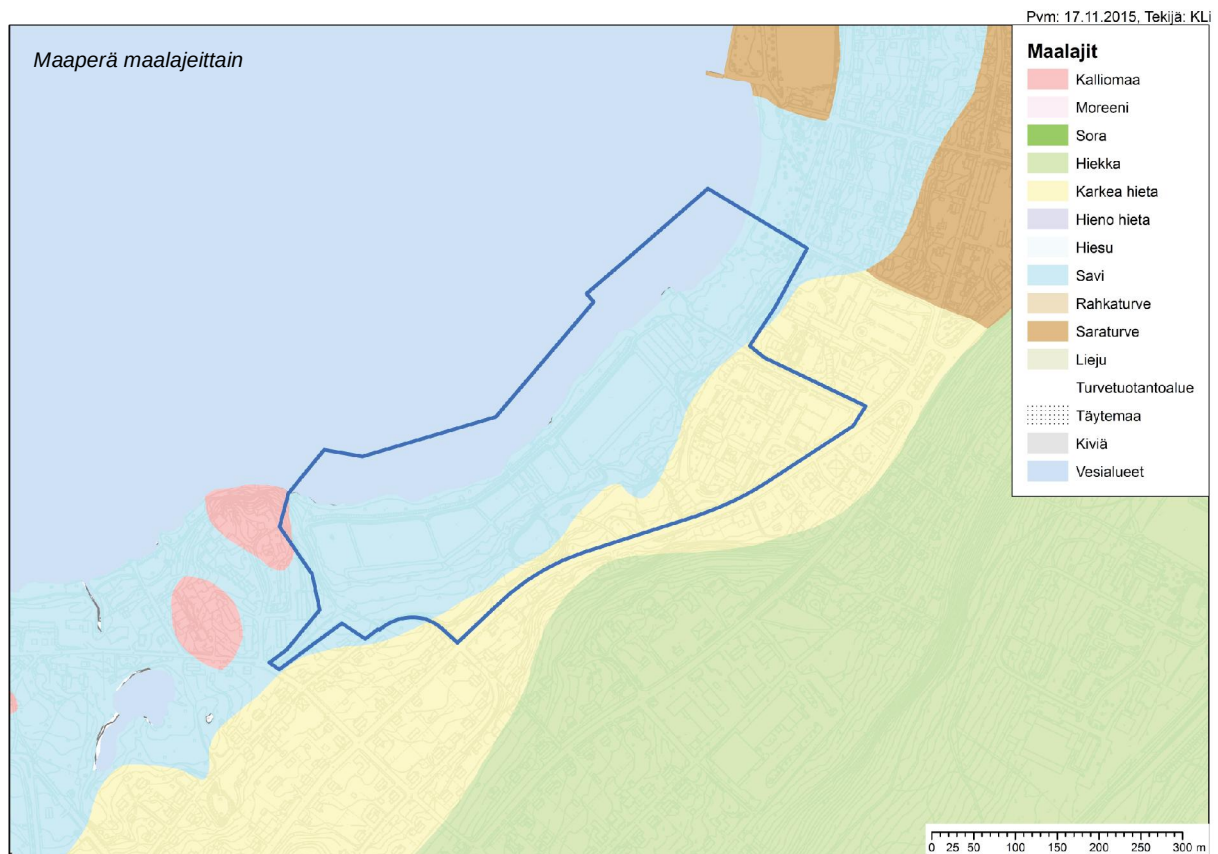
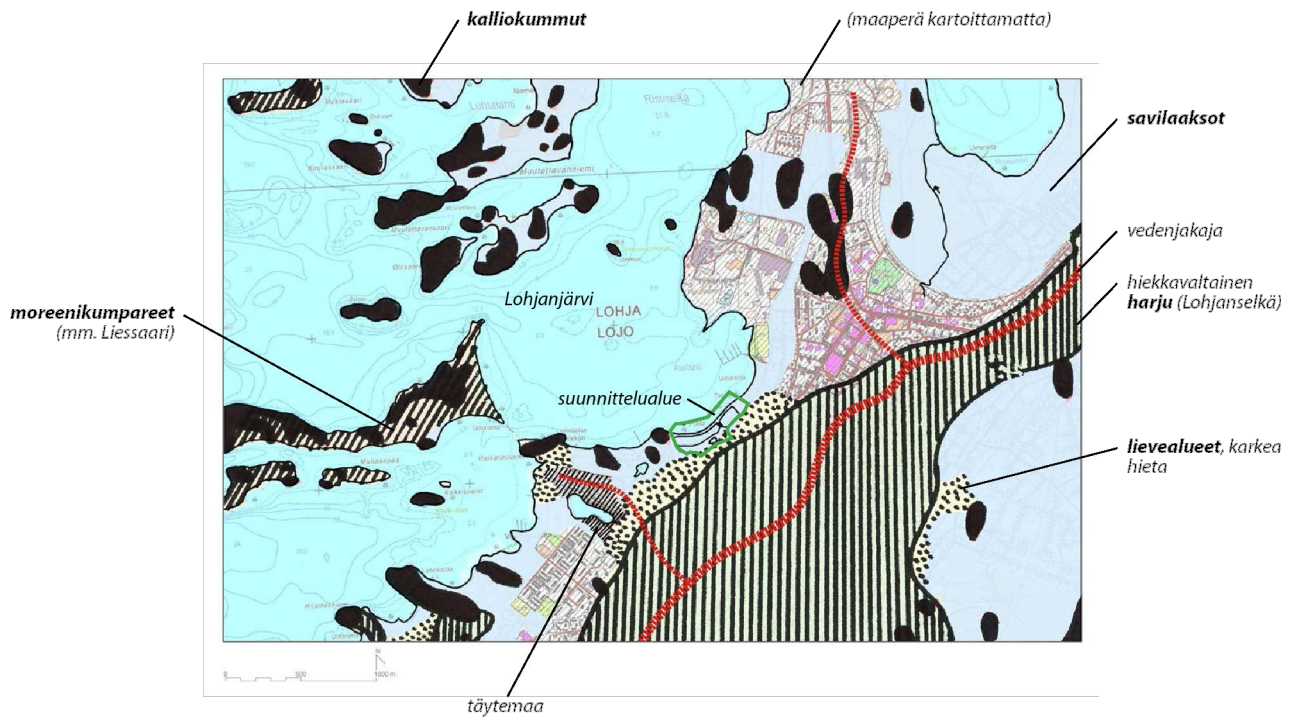
SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

MAAPERÄ JA RAKENNETTAVUUS

Alueen maaperä on pääosin savea. Ojamonkadun reunassa on karkeaa hietaa. Porlan ranta on alavaa ja järven puolelta kaislikkoista. Lammikoiden ja Ojamonkadun välinen alue on lehtometsää.

Luonnonmaa kaava-alueella koostuu savi- ja siittikerroksista ja alinna olevasta tiivistä kitkamaasta tai moreenista. Pehmeämpien savikerrosten ja löyhempien siittikerrosten paksuus on yhteensä n. 8-12 m. Maapohja on routiva.

VESISTÖT JA VESITALOUS

Karjaanjoen vesistöön kuuluva Lohjanjärvi on syntynyt maankohoamisen seurauksen n. 5000 vuotta sitten. Uudenmaan suurimman järven pinta sijaitsee suhteellisen matalalla (31.6 mpy) . Se on myös suhteellisen syvä järvi, jonka syvin kohta on noin 54 mpa. Lohjanjärvi laskee etelään Mustionjoen kautta Suomenlahteen.

Mustionkosken voimalaitoksen säännöstelytoimenpiteillä Lohjanjärven pintaa laskettiin n. 1,5 m 1860-luvulla. Alkuperäinen rantaterassi on edelleen nähtävissä mm. Porlassa ja Liessaaren itärannalla. Tulvaraja on Lohjanjärvellä +33,1 mpy ja kaikki sitä alempi ranta-alue on nykyisin vesijättömaata veden pinnan laskun vuoksi (Haapala E. ja Rantakokko K. 2008). Laajimmat tulva-alueet sijaitsevat Ojamolla ja Moisiohlahdella.

Lohjanjärven vedenlaatu on pysynyt hyvänä, joskin matalat lahtialueet rehevöityvät hitaasti (Lohjan kaupunki, <http://www.lohja.fi>.2008).

Lohjan kaupungin halki kulkeva 1. Salpausselkä on laajimmillaan Myllylammen ja Porlan vedenottamoiden kaakkoispuolella ja muodostaa luultavasti myös näiden ottamoiden kautta käyttöön saatavan pohjaveden pääasiallisen muodostumisalueen.

Lohjanharjulla kulkeva päävedenjakaja jakaa kaikki sen länsipuolelle satavat vedet valuvaksi Lohjanjärveen. Voimakkaiden maastonmuotojen vuoksi valunta on melko suoraviivaista. Osa sadevedestä imeytyy pohjavedeksi maaperään. Hiidensalmessa ja keskustassa sivuvedenjakajat muodostavat hieman monimutkaisemman vyöhydän. Voimakkaat pengerrykset, kaivuut, täyttöalueet sekä rakentaminen muuttavat jatkuvasti veden kulkua.

Osana taajamaosayleiskaavaprosessia on laadittu Lohjan kaupungin Taajamaosayleiskaavan pintavesiselvitys. Lähtökohtana on ollut kaupunginhallituksen 10.5.2010 hyväksymä osayleiskaavaluonnos. Pintavesiselvitys oli osa kaavan vaikutusten arviointia ja sen tulosten perusteella tarkistettiin ja täydennettiin kaavan sisältöä ehdotusvaiheessa.

Suunnittelualueella on yksi Lohjan yhdestätoista vedenottamosta. ja se syöttää keskustan alueen vesijohtoon. Vedenottamo on n. 20 vuotta vanha ja se on ollut aiemmin väliaikaisesti poissa käytöstä.

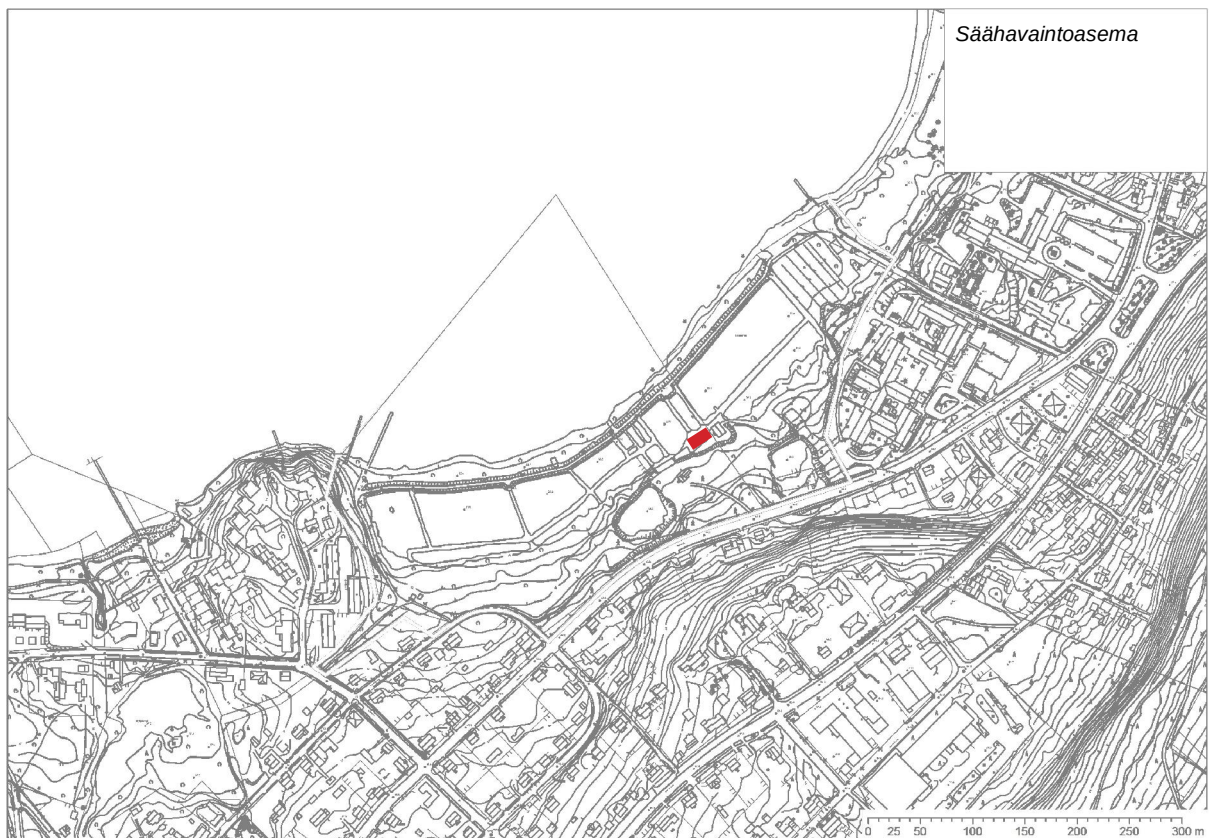

Voimassaolevan vuokrasopimuksen mukaisesti Lohjan kaupunki toimittaa entisten kalanviljelyaltaiden veden veloitukset. Kalanviljelyaltaat eivät ole lähdepohjaisia, sen sijaan alkulähteeksi kutsuttu lampi asuinrakennuksen pihapiirissä voi olla lähdepohjainen.

SÄÄHAVAINTOASEMA

Ilmatieteen laitos ja Lohjan kaupunki ovat laatineet käyttöoikeussopimuksen n. 25 m²:n alueesta kiinteistöllä 444-465-1-17. Alue on luovutettu käytettäväksi sääaseman paikkana. Laitos on oikeutettu tarvittaessa aitaamaan aseman alueen.

Säähavaintoasema on pysynyt samalla paikalla ainakin vuodesta 1950 lähtien. Voimassaoleva sopimus on laadittu 11.12.2007.

KASVILLISUUS JA ELÄIMISTÖ

Kaava-alueella sijaitsee pienialainen, mutta kasvistollisesti arvokas lähteinen lehtokorpi, joka kuuluu valtioneuvoston hyväksymään valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan. Uudenmaan ELY-keskus perusti päätöksellään 29.3.2012 alueen luonnonsuojelualueeksi (YSA206902).

Perustelut:

”Edustavan ja arvokkaan Porlan lehtoalueen suojelu edistää uhanalaisen luontotyypin suojelutason saavuttamista ja voidaan katsoa myös luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarpeelliseksi.”

Luonnonsuojelualueella ovat voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojittaminen, vesien perkaaminen, patoaminen ja muut vesirakennushankkeet;
- sienien, puiden, pensaiden tai muiden kasvien tai niiden osien ottaminen tai vahingoittaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen sekä selkärangattomien eläinten pyydystäminen tai kerääminen;
- tulenteke, telttailu ja muu leiriytyminen;
- maastokilpailujen ja harjoitusten järjestäminen;
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan taikka eliölajien säilymiseen.

2. Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi alueella on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä ajoa;
- maastopyöräily;
- koirien irtipitäminen.

3. Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- marjojen ja ruokasienien poimiminen;
- käyttää ja hoitaa Porlan pohjavedenottamo Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksen 22.9.1987 mukaisesti;
- huoltaa ja käyttää olemassa olevaa vesijohtoa pohjavedenottoa Porlan entiselle kalanviljelylaitokselle;
- johtaa alueelle hulevesiä olemassa olevia putkia pitkin;
- viereisen kiinteistön (Vanhusten palvelutalo) kaavanmukainen käyttö;
- poistaa puita, jotka ovat kaatuneet tai vaarassa kaatua luonnonsuojelualueen
- rajauksen ulkopuolelle aiheuttaen haittaa viereisten kiinteistöjen käytölle;
- rakentaa alueen luontoa esitteleviä ja virkistyskäyttöä palvelevia rakenteita, kuten luontopolku, pitkospuut ja opastaulut

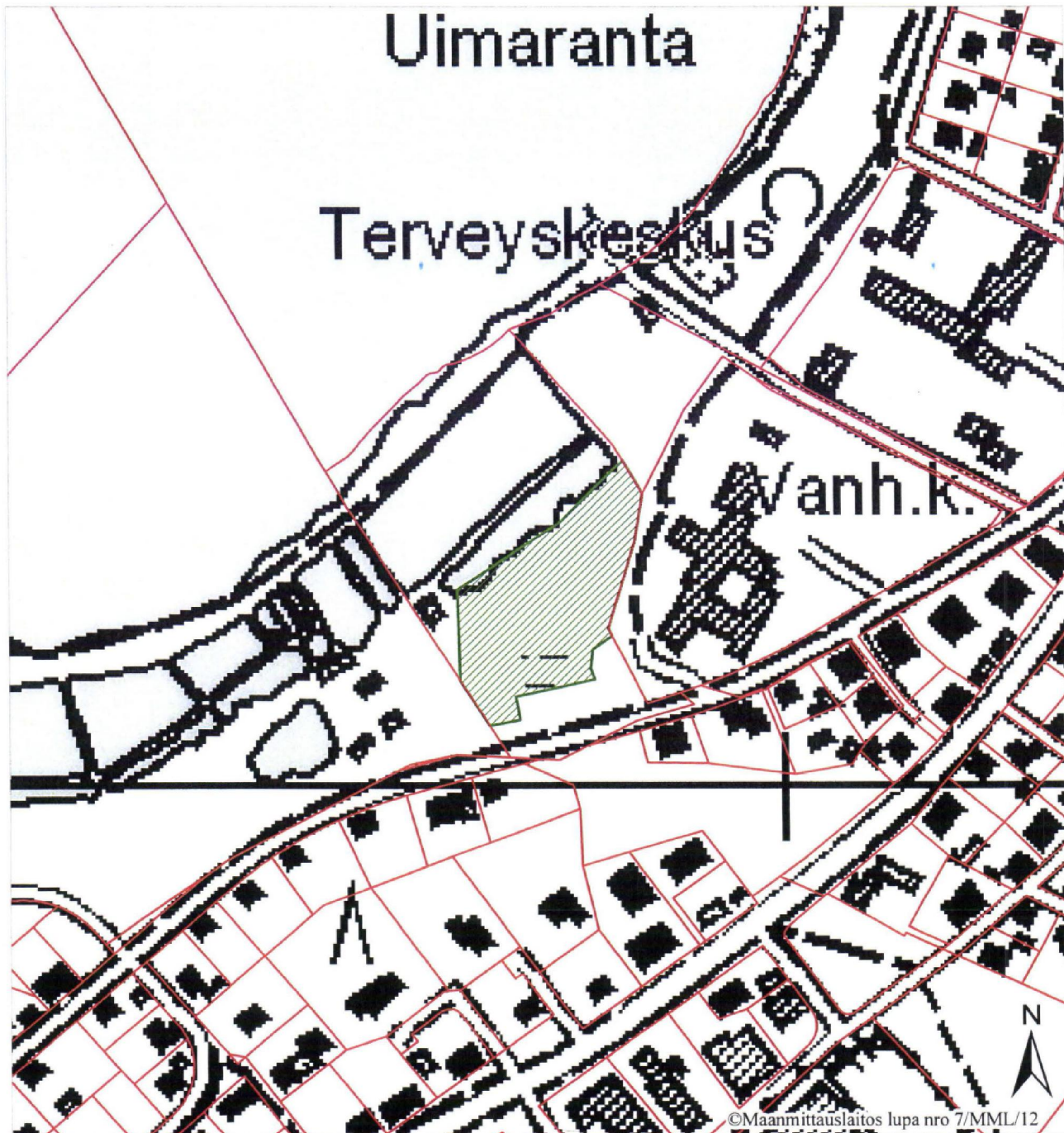
4. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja luontaisen kehityksen palauttamiseksi. Uudenmaan ELY -keskus vahvistaa hoito- ja käyttösuunnitelman.

5. Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

Edellä olevista määräyksistä saadaan Uudenmaan ELY -keskuksen luvalla poiketa, jos poikkeaminen ei merkittävästi heikennä alueen luontoarvoja tai se on luonnonsuojelualueen hoidon ja käytön kannalta perusteltua.

Porlan lehto
YSA206902

Liittyy Uudenmaan ELY-keskuksen päätökseen

29.3.2012

Ilpo Huolman
Ylitarkastaja Ilpo Huolman

Mittakaava 1:3000

Pinta-ala: n. 0,8 ha

0 25 50 75 100 m

Peruskarttalehti 204101
Koordinaatio: YKJ
Nurkkakoordinaatit: 3336346, 6684787 3337452, 6685424
Kiinteistöraja-aineisto vastaa vuoden 2011 alun tilannetta
Uudenmaan ELY-keskuksella on luvassa: 7/12.3.2012

Faunatica Oy toteutti keväällä ja kesällä 2014 Lemminkäinen Oyj:n toimeksiannosta luontoselvityksen Lohjan Porlan asemakaava-alueella. Alueella tehtiin seuraavat selvitykset:

- Luontotyyppiselvitys: luonnonsuojelulain ja vesilain mukaiset kohteet, metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt sekä muut huomionarvoiset luontotyypit ja elinympäristöt.
- Kasvillisuusselvitys: valtakunnallisesti uhanalaisten ja silmälläpidettävien, alueellisesti uhanalaisten, EU:n luontodirektiivin mukaisten, Suomessa rauhoitettujen ja Suomen vastuulajien sekä muiden huomionarvoisten putkilokasvilajien esiintymät.
- Liito-oravaselvitys: EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitun liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintyminen sekä lisääntymis- ja levähdyspaikat, lajille sopivat alueet sekä liikkumisreitit esiintymistä lähiympäristöön.
- Linnustoselvitys: uhanalaisten, silmälläpidettävien, EU:n lintudirektiivin liitteen I mukaisten ja muiden huomionarvoisten lintulajien esiintyminen sekä linnustollisesti arvokkaat alueet.
- Lepakkoselvitys: lepakkolajisto, lepakoille tärkeät (ruokailu)alueet ja siirtymäreitit sekä yleispiirteisesti lepakoille tärkeät talvehtimis-, lisääntymis- ja levähdyspaikat. Kaikki Suomessa esiintyvät lepakkolajit ovat EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja lajeja.
- Sudenkorentoselvitys: EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) sudenkorentolajien esiintyminen alueella, kohdelajeina erityisesti täplälampikorento (*Leucorrhinia pectoralis*), lumemelampikorento (*Leucorrhinia caudalis*) ja sirolampikorento (*Leucorrhinia albifrons*), joiden arvioitiin voivan esiintyä alueella.
- Viitasammakkoselvitys: EU:n luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainitun viitasammakon (*Rana arvalis*) esiintyminen alueella.
- Perhosselvitys: Ravintokasvien perusteella mahdollisesti alueella esiintyvien viiden huomionarvoisen perhoslajin selvitys; samalla havainnoitiin myös alueen muuta huomionarvoista perhoslajistoa.
- Edellämainittujen lisäksi kunkin selvityksen yhteydessä havainnoitiin myös muita mahdollisia huomionarvoisia lajeja.

”Selvitysalueelta rajattiin neljä arvokasta luontotyyppikohdetta. Yksi kohde on luonnonsuojelulain 29 §:n mukainen päihinäpensaslehto, ja yksi kohde sen kanssa suurelta osin päällekkäinen neliosainen lähteikkökuvio, joka on osin vesilain 2 luvun 11 § mukainen kohde. Nämä kohteet ovat paikallisesti huomattavan arvokkaita. Lisäksi kaksi muuta, paikallisesti arvokasta luontotyyppikohdetta suositellaan säilytettäväksi maankäytössä.

Selvitysalueelta ei löytynyt uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen tai muiden suojelunarvoisten putkilokasvilajien esiintymiä. Alue on kasvilajistoltaan monipuolinen; toisaalta myös haitallisia vieraslajeja esiintyy lukuisia kasvustoja.

Selvitysalue on liito-oravalle pääosin hyvin sopivaa, mutta merkkejä liito-oravasta ei havaittu. Liito-orava ei rajoita maankäyttöä selvitysalueella.

Pääosa tutkimusalueen pesimälintulajistosta kuuluu Etelä-Suomessa runsaslukuisiin lajeihin, mutta myös vaateliata lajeja esiintyy kohtalaisen paljon. Varsinaisia harvinaisuuksia ei kuitenkaan tavattu. Kartoituksesta saatu laskennallinen paritiheys on korkea, 1 453 paria/km²; erityisesti eteläosan iäkkällä metsäalueella lintutiheys on huomattavan korkea. Suosittelemme tämän linnustollisesti arvokkaan alueen säilyttämistä mahdollisimman luonnontilaisena.

Selvitysalueella havaittiin poikkeuksellisen runsaasti lepakoita, ja havaintojen perusteella erityisesti kalanviljelyaltaat keräävät lepakoita laajalta alueelta ruokailemaan. Suuri osa selvitysalueesta luokitellaan luokan II lepakkoalueeksi (tärkeä ruokailualue), jonka arvo lepakoille tulisi huomioida maankäytössä. Alueen vanhoja rakennuksia ei tarkastettu sisältäpäin, mutta ne ovat lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoina potentiaalisia. Lepakoiden piilopaikkojen esiintyminen rakennuksissa tulisi selvittää yksityiskohtaisemmin, jos rakennuksiin aiotaan kohdistaa toimenpiteitä.

Alueella on EU:n luontodirektiivin mukainen viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulaissa kielletty. Tärkein lisää-

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

tymispaikka sijaitsee käytöstä poistettujen läntisten kalanviljelyaltaiden 1–3 alueella, mutta vuosittaista vaihtelua kutualueen sijainnissa voi olla vesitilanteesta ja kaloista riippuen.

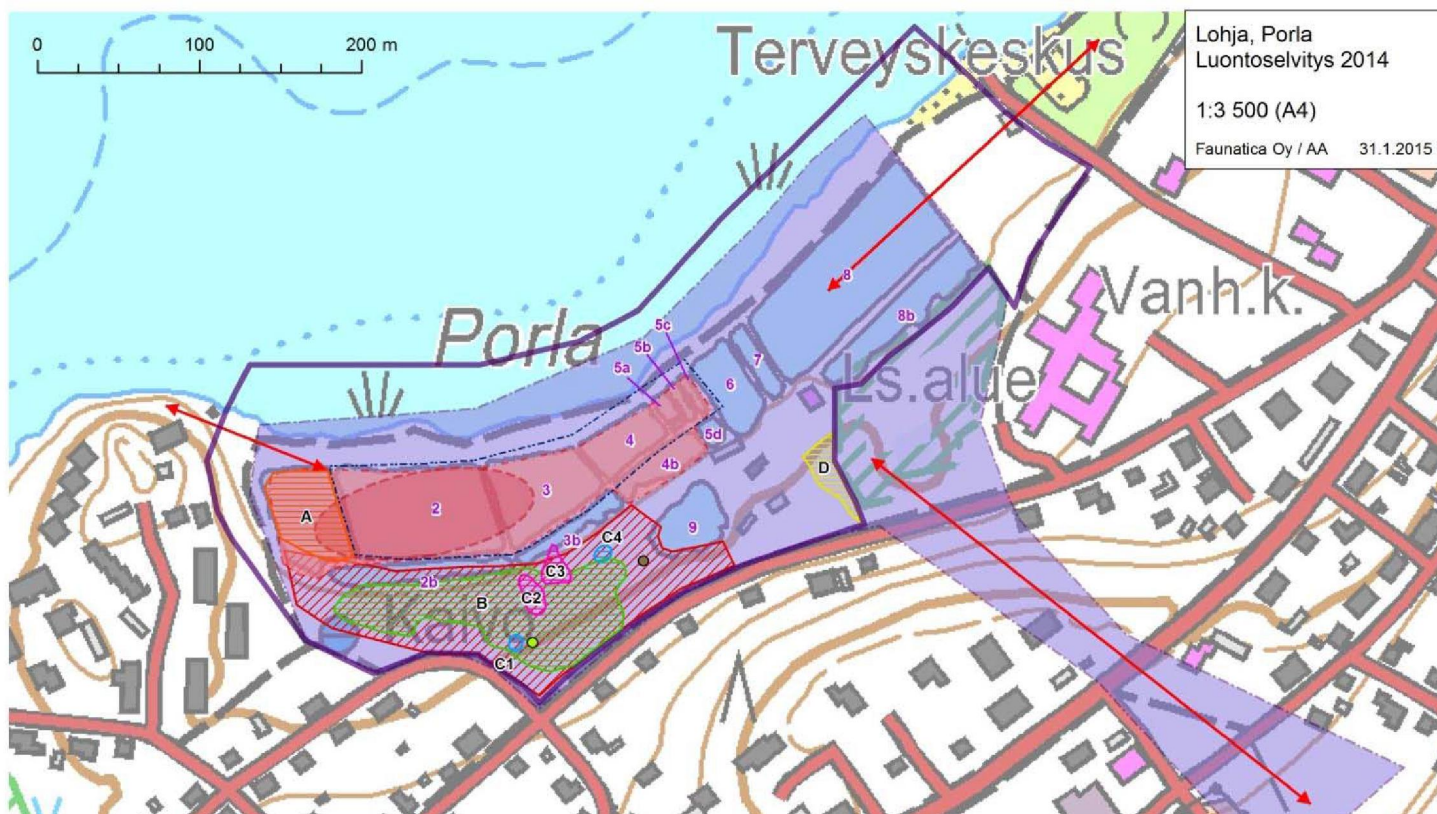
Myös EU:n luontodirektiivin laji täplälampikorento todennäköisesti (ja mahdollisesti idänkir-sikorento) käyttää aluetta lisääntymiseen, joten altaat ovat myös tämän lajin lisääntymis- ja levähdyspaikka. Varsinkin täplälampikorenon, ja osin myös viitasammakon, lisääntymis- tai levähdyspaikan rajauksen määrittely on erilaisille tulkinnoille altis, sillä altaat ovat ihmis-toiminnan vaikutuksessa, ja lajeille suotuista alue voi vaihdella vuosittain.

Suosittelimme, että ainakin kaikkein luonnontilaisimpien altaiden annettaisiin kehittyä luonnonmukaisesti direktiivilajien elinympäristöinä. Tarkempia ohjeita lisääntymis- ja levähdyspaikkojen huomioimisesta voi antaa alueellinen ympäristöviranomainen. Selvityksen kohdelajeina olleista perhosista löytyi silmälläpidettävä lehtotikkukoi. Alueella ei kuitenkaan ole lajin populaatiolle muuta kuin vähäistä paikallista merkitystä. Selvityksessä havaittiin myös kolme muuta huomionarvoista perhoslajia, mutta alueen kaavoitus ei vaikuttane näiden lajien suojelutilanteeseen.”

”Johtopäätökset ja toimenpidesuosituksset:

Porlan nykyiset luontoarvot ovat suurelta osin peruja sata vuotta sitten vesijättömaalle perustetun kalanviljelylaitoksen alueen ihmistoiminnasta. Aivan vastaavaa ”perinnebio-tooppia” tuskin on maassamme toista. Alueen luonnon monimuotoisuutta ylläpitävät myös Lohjan alueen rehevä maaperä, harjuelinympäristön erityispiirteet (mm. lähteisyys), Lohjanjärven erityinen pienilmasto ja ehkä myös kaupunkilämpöilmiö.

Yhteenvedo Luontoselvityksessä havaituista luontoarvoista. Faunatica Oy.

Monimuotoisuutta puolestaan kaventaa ainakin alueen eristyneisyys muista luonnontilaisista ympäristön alueista.

Tässä työssä selvitettyjen eliöryhmien kautta Porla hahmottuu Suomen mittakaavassa-kin varsin ainutlaatuisena kaupunkiluonnon esiintymänä. Se on eräänlainen keidas, joka pienestä koostaan huolimatta on luonnoltaan hyvin monipuolinen. Tällaisen esiintymän luontoarvojen säilyminen tulisikin pitää kaavoituksen suunnittelussa prioriteettina. Porlan luontoarvojen tulevaisuus kulkee myös jatkossa käsi kädessä kalanviljelyalueen kehityksen kanssa.

Luontotyypit ja kasvillisuus

Alue on kokonaisuutena luontotyypeiltään ja kasvilajistoltaan erityinen ja monipuolinen, vaikkei varsinaisia uhanalaisia lajeja löytynytäkään. Erityisen arvokkaita ovat ihmistoiminnasta syntyneet, mutta kasvistoltaan monipuolisiksi kehittyneet vanhat kalaaltaat (erityisesti niistä läntisin), Ojamon lähteikköihin kuuluvat pienet lähdepinnat Lohjanharjun rinteessä, sekä rehevät lehtokuviot erityisesti aivan luonnonsuojelualueen länsipuolella ja eteläosan pähkinäpensaslehdon alueella. Sen sijaan selvitysalueen itäpäässä biotoopit ovat voimakkaasti häiriintyneitä, eikä siellä tätä nykyä ole erityisen merkittäviä kasvillisuusarvoja.

Alueella on myös useita haitallisten vieraslajien, erityisesti jättipalsamin ja isosorsimon kasvustoja. Nämä kasvilajit hyötyvät usein ihmistoiminnan aikaansaamasta häiriöstä ja valtaavat helposti lisää alaa alkuperäiseltä kasvillisuudelta. Alueen mahdollisen rakentamisen yhteydessä tätä näkökohtaa on syytä pitää silmällä, jottei vieraslajien levittäytymistä entisestään kiihdytetä.

Suosituks: Suosittelemme arvoluokkaan II kuuluvien eli paikallisesti huomattavan arvokaiden pähkinäpensaslehdon (kuvio A, kuva 5) ja lähteikköluontotyyppien (4-osainen kuvio C) turvaamista maankäytössä suojeluarvoja osoittavalla merkinnällä. Kohteet ovat luonnonsuojelulain ja vesilain nojalla suojeltavia luontotyyppejä. Myös rehevälle lehtolaikulle (kuvio D) olemassa olevan luonnonsuojelualueen kupeessa annamme vahvan suojelusuosituksen. Luontevin kaavoitusvaihtoehto olisi liittäminen osaksi suojelualueutta (SL), sillä luontoarvoiltaan alue on muun suojelualueen veroista.

Monimuotoisuudelle paikallisesti arvokas läntinen vesiallas (kuvio A) olisi syytä säilyttää kaavoituksessa mahdollisimman luonnontilaisena, jos suinkin mahdollista. Alue on myös viitasammakon elinympäristöä.

Alueelle (myös luonnonsuojelualueella) ominaisen lähteisyysvaikutuksen turvaamiseksi harjunrinteen vesitaloutta muuttavia toimenpiteitä tulisi välttää. Alueen lähteiköt ovat ilmeisesti jo kuivuneet verrattuna siihen, mitä ne ovat aiemmin olleet.

Luonnonsuojelualueella ja eteläosan tihkupinnalla (C4-kuvio) olevien jättipalsamikasvustojen hävittäminen olisi erittäin suositeltavaa. Sitä tulisi yrittää siten, että kitketään kaikki yksilöt aina heinäkuun alussa muutamana vuonna peräkkäin. On suuri vaara, että jättipalsami valtaa ison osan alueen kosteista lehdoista ja lähteiköistä.

Liito-orava

Selvitysalueen eteläalueen metsä sekä viereinen luonnonsuojelualue ovat kokonaisuudessaan liito-oravalle hyvin sopivaa metsää. Merkkejä liito-oravasta ei kuitenkaan havaittu. Tiedossa olevat lähimmät liito-oravahavainnot (Uudenmaan ELYkeskus 2014) ovat kaukana selvitysalueesta. Liito-oravan menestymistä alueella rajoittaa sen eristyneisyys muista liito-oravalle sopivista alueista: niin kaupunkiympäristö, Lohjanjärvi kuin Lohjanharjun kuivat männiköt ja liikenneväylät ovat voimakkaita liikkumisesteitä liito-oravalle.

Johtopäätöksenä on, ettei liito-orava rajoita maankäyttöä selvitysalueella.

Linnusto

Porlan tutkimusalueen lajimäärä ja kokonaisparimäärä ovat poikkeuksellisen korkeita alueen pinta-ala huomioon ottaen (Väisänen ym. 1998, Valkama ym. 2011, Koskimies 2014). Pesimätiheys on moninkertainen keskimääräisiin eteläsuomalaisiin metsäalueisiin verrattuna (Väisänen ym. 1998). Myös useimmilla Uudenmaan metsäalueilla lajimäärä ja tiheys ovat alempia kuin Porlan alueella (Solonen 2010). Koska noin puolella alueen pinta-alasta eli entisen kalanviljelylaitoksen altaila ja Lohjanjärvellä pesii hyvin vähän lintuja, on niiden eteläpuoleisen metsäalueen linnustotiheys suorastaan ainutlaatuisen korkea verrattuna Solosen (2010) tutkimien kymmenien uusmaalaisten metsäalueiden pesimätiheyksiin. Myös pesivien lajien määrä on tämän kokoiselle alueelle poikkeavan korkea. Korkeaa lajimäärää ja pesimätiheyttä selittää puuston korkea ikä ja monilajisuus sekä metsäalueen luonnontilaisuus, reheväkasvuisuus ja monimuotoisuus. Kyseistä aluetta voikin pitää paikallisesti linnustollisesti arvokkaana alueena.

Luonnonsuojelullisesti arvokkaimmista ja luokitelluista lajeista Porlan tutkimusalueella pesivät mm. pikkutikka, sirittäjä, telkkä, harmaapäätikka sekä aiempaan vuonna mahdollisesti käenpiika. Pikkutikka, harmaapäätikka ja sirittäjä ovat etupäässä lehtimetsien lajeja, mutta sirittäjä elää myös kuusivaltaisissa lehdoissa. Telkkä tulee toimeen monenlaisilla vesialueilla. Käenpiika pesii metsänreunoissa ja pihapiireissä. Porlan alueen arvokkaimmat lintujen elinympäristötyypit ovat vanha kuusivaltainen lehtometsä alueen lounaisosassa sekä alaiden eteläreunaa reunustavat lehtipuuvaltaiset lehdot ja pensaikot. Koska luonnontilainen metsä on jo nykyisellään pieni ja asutuksen ja teiden saartama, on varmaa, että alueen laji- ja parimäärät pienenevät, vaikka vain pienehkökin osa siitä häviäisi maankäytön muutosten vuoksi. Koska suojelunarvoisia lajeja on kuitenkin niukasti ja niiden kannat pieniä, ei muutoksista koituisi haittaa niiden populaatioille ja suojelutasolle kuin paikallisesti. Toisaalta myös paikalliset linnustotihentymät ovat korkean luonnon monimuotoisuuden ilmentymiä, ja niitä olisi hyvä pyrkiä suojelemaan, vaikkei varsinaisia erityisen suojelunarvoisia lajeja esiintyisi.

Suosituks: Suosittelemme, että raportissa rajattu linnustollisesti arvokas metsäalue säilytettäisiin mahdollisimman luonnontilaisena ja rakenteeltaan monipuolisena luonnon metsäalueena, jos suinkin mahdollista.

Lepakot

Alueella havaittiin hyvin runsaasti lepakkoja. Havaintojen perusteella alue kerää lepakkoja ruokailemaan laajalta alueelta. Kalanviljelysaltaat ja iäkäs, luonnontilaisen kaltainen metsä-alue tarjoavat erinomaisia ruokailumahdollisuuksia lepakoille. Kohde on lepakoille etenkin ruokailualueena poikkeuksellisen merkittävää aluetta.

Suosituks: Suurin osa alueesta on luokan II lepakkoaluetta, joka tulisi EUROBATS-sopimuksen (Kyheröinen ym. 2009) mukaisesti huomioida maankäytössä. Kyseessä on lepakoiden tärkeä ruokailualue, jolle tulisi kohdistaa niin vähän maankäytön muutoksia kuin mahdollista:

- Lammikot tulisi jättää mahdollisimman pitkälti entiselleen, koska ne tarjoavat nykyisessä muodossaan lepakoille runsaasti hyönteisravintoa.
- Viiksisiippon suosima metsäalue harjunrinteessä tulisi säilyttää koskemattomana ja valaisemattomana, koska siipat kaihtavat valaistusta. Metsän rakenne on tällä hetkellä siippon saalistusta ajatellen optimaalinen, joten voimakkaat metsänhoitotoimet alueella eivät ole suotavia.
- Vesisiippon ruokailuolosuhteiden parantamiseksi valaistuksen vähentämistä tai sen suuntaamista lepakoita vähemmän häiritseväksi rantapolulla olisi syytä harkita. Nyt altila ruokailevat siipat lensivät pääosin lähellä eteläistä metsänreunaa, jossa oli pimeämpää.
- Järveä reunustava rantapuusto tulisi säilyttää, koska se tarjoaa suojaa järvellä saalistaville pohjanlepakoille ja vesisiipoille.
- Siirtymäreitti selvitysalueelta kaakkoon päin Lohjanharjulle olisi hyvä säilyttää lepakoille mahdollisimman lentokelpoisena. Valaistuksen lisäämistä ja lisärakentamista tämän käytävän alueella tulisi välttää. Myös lentosuunnat Lohjanjärven rannan suuntaisesti olisi syytä huomioida lepakoiden kannalta.
- Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävit-

täminen ja heikentäminen on kiellettyä. Näitä ovat lisääntymispaikat, muut kesä-, kevät- ja syysaikaiset päiväpiilot sekä talvehtimispaikat. Alueen vanhat rakennukset, mukaan lukien betoninen ”bunkkeri” ovat tällaisina lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoina potentiaalisia, ja siksi lepakoiden esiintyminen rakennuksissa tulisi selvittää vielä yksityiskohtaisemmin, jos rakennuksiin aiotaan kohdistaa toimenpiteitä.

Sudenkorennot

Selvityksessä alueella havaittiin EU:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista täplälampikorento ja idänkirsikorento (*Sympecma paedisca*). Näiden lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulaisissa. Täplälampikorento on lisäksi direktiivin II liitteen laji, jolle tulee osoittaa erityisten suojelutoimien alueita. Idänkirsikorentoja ei kartoitettu lajin otollisimpaan lentoaikaan huhti-toukokuussa. Laji havaittiin viitasammakkokartoituksen yhteydessä huhtikuussa ja lampikorentokartoituksessa kesäkuussa.

Altaat eivät ole lampikorennoille ihanteellista biotooppia. Täplä- ja lummelampikorennot viihtyvät rehevissä pienissä järvissä tai isompien järvien/meren lahdissa, joissa on runsaasti kelluslehtistä kasvillisuutta. Sirolampikorento (ja vähemmässä määrin lummelampikorentokin) viihtyy suorantaisilla pienillä lammilla, jossa samoin on vähintään jonkin verran kelluslehtistä kasvillisuutta. Porlan altaista nro 1 voisi olla siro- ja lummelampikorennoille sopiva, altaat 2–5a ja 8 voisivat olla täplä- ja lummelampikorennoille sopivia.

Kesäkuu 2014 oli hyvin kylmä ja sateinen, ja aurinkoisia päiviä oli vain muutama. Tämä vaikutti varmasti lampikorentojen esiintymiseen. Havaitut yksilöt olivat selvästi reviiriä pitäviä koiraita, mikä viittaa lisääntymiseen paikalla. Altailla on lisäksi ainakin yksi täplälampikorentohavainto aiemmilta vuosilta. Veikko Rintala on valokuvannut täplälampikorennon Porlassa ennen vuotta 2014, ja P. Pynnönen on määrittänyt lajin hänen ottamasta kuvastaan. Todennäköisesti täplälampikorennolla on pieni (pysyvä) kanta altailla.

Suosituksset: Suosittelemme altaiden 2–5a säilyttämistä mahdollisimman pitkälti nykyisen kaltaisina, sillä kohtalaisen suurella todennäköisyydellä alue on EU:n luontodirektiivilajin täplälampikorennon lisääntymis- ja levähdysaluetta, joka on luonnonsuojelulain 49 §:ssä suojeltu. Lisäksi allas 8 voisi olla lajille sopivaa lisääntymisaluetta, mutta talvella 2013–14 se oli ollut tyhjänä.

Porlan kaltaisessa ympäristössä, jossa altaat ovat osin ihmistoiminnan alaisia, ja altaiden vesitilanne vaihtelee suuresti, on jokseenkin epäselvää, kuinka täplälampikorennon lisääntymis- ja levähdyspaikka tulisi rajata. Lajille olisi kuitenkin suositeltavaa jättää Porlassa useampi sopiva allas lisääntymisympäristöksi. Viime kädessä tulkintaohjeita lajin riittävästä huomioinnista kaavoituksessa antaa alueellinen ympäristöviranomainen.

Viitasammakko

Alueella havaittiin melko runsaasti viitasammakkoja: lajia esiintyi erityisesti vanhassa kalanviljelyaltaassa nro 2 (toinen lännestä päin lukien), mutta myös kolmessa muussa altaassa. Altaassa 2 havaittiin myös viitasammakon kutua. Länsiosan altaat ovat saaneet kehittyä jo pidempään luonnon ehdoilla ja ovat muodostuneet viitasammakolle hyvin otolliseksi elinympäristöksi. Myös muut altaat voisivat olla viitasammakolle sopivia silloin, kun vesitilanne niissä on keväällä suotuista eikä niissä ole kaloja.

Suosituksset: Tulkintamme mukaan altaiden 1, 2 ja 3 alueella on EU:n luontodirektiivilajin viitasammakon lisääntymispaikka, jonka hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49 § mukaisesti kiellettyä. Altaat olisi suositeltavaa säilyttää maankäytössä nykyisen kaltaisina ja antaa niiden kehittyä luontaisesti. Mahdollisesti myös altaat 4–5c ovat viitasammakon lisääntymisympäristöä; joinakin vuosina myös osa muista altaista voivat toimia lisääntymispaikkana mm. vesitilanteesta riippuen. Porlan kaltaisessa ympäristössä, jossa altaat ovat osin ihmistoiminnan alaisia, ja altaiden vesitilanne vaihtelee suuresti, on jokseenkin epäselvää, kuinka viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka tulisi rajata. Lajille olisi kuitenkin suositeltavaa jättää Porlassa useampi sopiva allas lisääntymisympäristöksi. Viime kädessä tulkintaohjeita lajin riittävästä huomioinnista kaavoituksessa antaa alueelli-

nen ympäristöviranomaisen.

Perhoset

Alueella potentiaalisista perhoslajeista kaavoituksen kannalta keskeisintä, EU:n luontodirektiivin liitteiden II ja IV lajia pöllöyökköstä, ei havaittu selvityksessä. Lajin elinympäristöjä ovat puolivarjoiset lehtomaiset metsät, joissa kasvaa toukan ravintokasvia kangaskortetta. Selvitysalueella on lajille sopivia elinympäristöjä länsireunalla kävelytien varrella sekä eteläreunalla lähellä maantietä (ks. kuva 9). Toukan syömäjäljet on helppo havaita mihin aikaan kesästä tahansa, eikä niitä voi sekoittaa muiden Pohjois-Euroopassa esiintyvien lajien syömäjälkiin. Suomessa pöllöyökkönen on havaittu vain Hankoniemellä, eikä yhtään pysyvää esiintymää ole vielä paikannettu. Lajin elintavat on kuitenkin selvitetty vasta vuonna 2011 (Risto Haverinen, julkaisematon käsikirjoitus).

Muista selvityksen ns. kohdelajeista havaittiin vain (NT) lehtotikkukoi, ja muista huomionarvoisista perhoslajeista havaittiin silmälläpidettävät taimikäärökoisa ja vaahterayökkönen, sekä lehtovähämittäri, jonka vaarantuneesta (VU) alalajista suomenlehtovähämittäristä tunnetaan aiempi esiintymä melko läheltä selvitysalueetta, Karkalinniemenestä. Taimikäärökoisan toukan ravintokasvi on tammi, jota ei kasva (merkittävästi) selvitysalueella. Todennäköisesti selvityksessä havaittu yksilö on harhautunut selvitysalueelle lähialueen pihapiireistä, joissa tammea kasvaa melko runsaasti. Vaahterayökkönen ja lehtovähämittäri ovat viime vuosina nopeasti runsastuneet, ja esiintyvät nykyisin laajalti Etelä-Suomessa. Ne eivät ole erityisen vaativia elinympäristönsä suhteen, ja levittäytyneet 2000-luvulla pohjoiseen ilmaston lämpenemisen vuoksi monen muun perhoslajin tapaan. Porlan selvitysalueella ei ole erityistä merkitystä kyseisten lajien populaatioille Suomessa.

Lehtovähämittärin vaarantuneeksi luokitellulla alalajilla suomenlehtovähämittärialla (*Chloroclystis v-ata* ssp. *relicta*) tarkoitetaan vain Karjalohjan Karkalinniemen kärjessä elänyttä reliktipopulaatiota (Krogerus 1996, Kaitila ym. 2010). Etelästä Suomeen 2000-luvulla levittäytynyt nimialalaji (ssp. *v-ata*) on nopeasti runsastunut, ja esiintyy nykyisin myös Lohjan seudulla. Todennäköisesti kyseiset taksonit ovat jo sekoittuneet keskenään, eikä suomenlehtovähämittäriä alkuperäisessä merkityksessä ole enää olemassa. Porlassa havaitut yksilöt kuuluvat joka tapauksessa nimialalajiin, jota ei ole luokiteltu uhanalaiseksi (luokka LC).

Johtopäätöksenä on, että perhosselvityksen tulokset eivät aseta rajoitteita maankäytölle selvitysalueella.”

YHDYSKUNTARAKENNE

Suunnittelualue on keskeisellä paikalla lähellä ydinkeskustaa. Alue rajautuu itäreunastaan vanhusten palvelukeskuksen ja keskustan terveysaseman muodostamaan palvelukeskittymään. Palvelukeskuksen ryhmäkodeissa on yhteensä 171 asukaspaikkaa. Ns. Kalamestarin talo on kiinteistörekisterissä yhden asunnon talo. Länsi- ja etelälaita rajautuvat kerrostalo- ja omakotirakentamiseen.

VÄESTÖ

Suunnittelualueella ei ole kirjoilla yhtään asukasta.

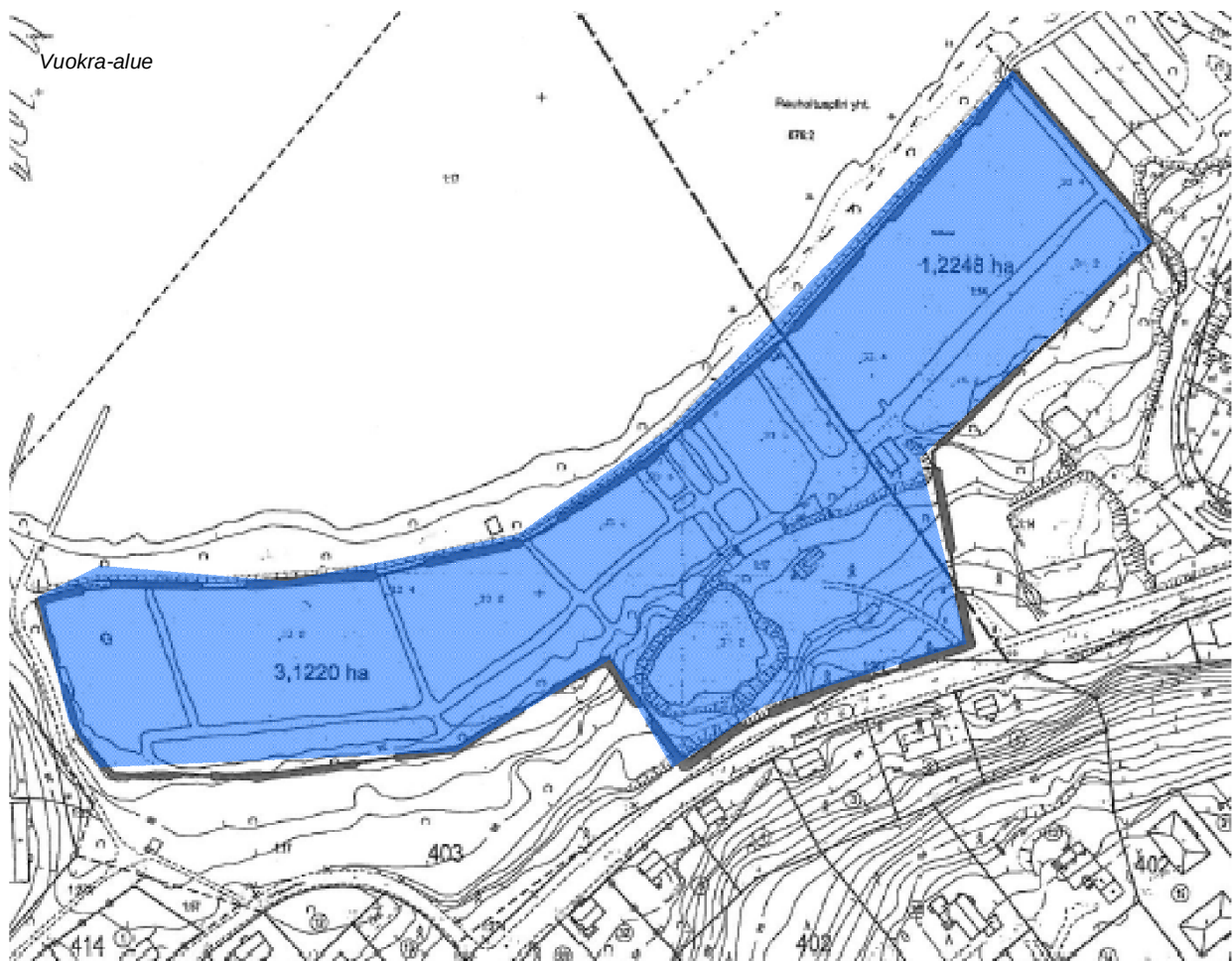
Lohjan kaupunki on antanut vuokralle Porlan alueen ja sillä sijaitsevat kalanviljelylammet, hautomorakennuksen, asuinrakennuksen, alatalon, saunan ja kellarin yksityiseen käyttöön. Sopimus on voimassa toistaiseksi kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Vuokra on 600 euroa vuodessa.

Voimassa olevassa vuokrasopimuksessa vuodelta 2009 todetaan vuokraajan olemaan velvollinen hoitamaan aluetta ja rakennuksia omalla kustannuksellaan. Mitä hoitaminen pitää sisällään ei ole tarkemmin määritelty. Vuokralainen ei saa käyttää aluetta kaupallisen kalanviljelytoiminnan harjoittamiseen.

TYÖPAIKAT JA PALVELUT

Alueella sijaitsevilla Vanhusten palvelukeskuksessa sekä Kultakartano- ja Kultakoti-asumisyksiköissä on yhteensä 103,50 työntekijää. Alue rajoittuu keskustan terveysasemaan. Keskustan palvelut ovat alueen välittömässä läheisyydessä.

Alue sijaitsee aivan Ojamon ja Tytyrin alakoulupiirien rajalla. Alue kuuluu Anttilan yläkoulu-piiriin. Lähimmät päiväkodit ovat Voudinpuiston päiväkoti ja Lintulan päiväkoti.

VIRKISTYS

Suunnittelualueen molemmissa päissä on alueet asemakaavamerkinnällä ”puisto ja istutus” (kts. yhdistelmä voimassa olevista kaavoista osiosta Suunnittelutilanne). Venesataman/venevalkaman korttelialueella on käytössä oleva veneidenlaskupaikka, sekä Melan Vääntäjät ry:n käyttämä kanoottivarasto.

Rannassa, vuokra-alueen ja järven välissä, kulkee polku jota käytetään yleisesti kevyenliikenteen läpikulkuun.

Välittömästi suunnittelualueen pohjoispuolella sijaitsee Aurlahden uimaranta ja ns. rantakentän alue. Kenttä on suosittu yleisötapahtumien järjestämispaikka (vuosittain Lohjan Rantajamit, sirkusvierailut ym.)

Suurin osa suunnittelualueesta on annettu vuokralle yksityiseen käyttöön

Suunnittelualue kuului 6.2.-7.3.2014 välisenä aikana tehtyyn rantakyselyn alueeseen. Kyselyn tarkoituksena oli kerätä tietoa Lohjan keskustan ranta-alueen nykyisestä käytöstä ja arvioida mahdollista tarvetta alueen kehittämiseen monipuolisten virkistysmahdollisuuksien näkökulmasta. Kysely tehtiin Harava -palvelussa. Tulokseksi saatiin 591 vastausta.

Kyselyn tuloksista laadittu kooste on ladattavissa Lohjan kaupungin nettisivuilta: www.lohja.fi.

Ranta-alueen nykyinen käyttö. Lohjan keskustan rantakyselyn tuloksia. Lohjan kaavoitus, Terhikki Vaarala, maisema-arkkitehti yo, 29.8.2014

2.2 Rannan käyttö alueittain

Oheinen kartta on koottu kyselyn osasta, jossa sai osoittaa alueita säilytettäväksi tai muutettaviksi paikkoja. Vastajat merkitsivät kartalle yhteensä 1134 pistettä. Karttapisteisiin liitettyjen kommenttien perusteella kyselyalue on voitu jakaa karkeasti alueisiin nykyisen käytön ja käyttötoiveiden mukaan.

Alue, jonka käyttöön vastaajat ovat eniten tyytyväisiä

Alue, jonka käyttöön vastaajat toivoivat eniten muutosta

nykyinen käyttö

- 1 Rannan pohjoispääty: Pysäköinti, jätteiden lajittelupiste
- 2 Numiranta: Oleskelu, piknik, auringonotto, järven ja veneiden katselu, kävely
- 3 Rantakenttä: jalkapallo, tapahtumien järjestäminen
- 4 Laituri: veneily, veneiden säilytys
- 5 Laituriranta: Kulkua veneille, jättepiste
- 6 Kahvilan ympäristö: Kesäkahvila, pukukoppi, pysäköinti
- 7 Katualue: kävely, pyöräily, pysäköinti
- 8 Hiekkaranta: auringonotto, kävely, maiseman katselu, leikki, oleskelu, piknik
- 9 Rantapuisto: oleskelu, auringonotto, piknik, rantalentopallo
- 10 Rannan eteläpää: Pysäköinti, melontamaja, veneenlasku
- 11 Porian altaat ja ranta: kävely, pyöräily, lintujen ja kalojen katselu
- 12 Porian lehto: metsäpolku luonnossa kulkeamiseen, koiran ulkoilu

toivottu käyttö

- Osaksi puistoaluetta, kävely- ja pyöräilyreitit rantoja pitkin Kiviniemenrantaan. Pysäköinti jäsennellymmäksi.
- Kioski/rantakahvila, soutuvene- ja kajakkivuokraus, rantapaviljoni
- Monipuolisempi liikunta-alue: tennis, petankki, tilaa leikille ja peleille esim. tasemmalle kentälle. Kaksi hiekkakenttää liikaa, toinen voisi olla nummipintainen ja puistomaisempi. Kesätori.
- Enemmän vierasvenepaikkoja, polttoaineen jakelupiste kaikille mahdollisuus kävellä laiturin päähän, vuokratvenettä.
- Polttoaineen jakelu, palveluita veneilijöille, kioski, kunnan pysäköinti ja lastaus.
- Ympäristöinen kahvila ravintola, kunnan sanitettilat, palveluja myös veneilijöitä ja turisteja ajatellen, tapahtumanjärjestämiseen hyödynnettäviä rakennuksia. Enemmän pysäköintiä.
- Rantapuiston viereiselle osuudelle vinoparkki-alue tien varteen. Nykyisin auto- ja jätetään nummille miten satuu.
- Voisi kehittää ympäristöiseen käyttöön
- Paremmat edellykset nykyiselle käytölle: melontamajan laajennus, kajakkien vuokraus, pysäköintialueen siistiminen, veneilijöille iso kääntöpaikka.
- Paremmat kävelyreitit myös altaiden väliin ja oleskelupaikkoja. Kalastus- ja piknikpaikkoja. Talviuinnipaikka. Hyödyntäminen vesiturheilun. Luontopolku/vesiluontokeskus.
- Luontoa kunnioittaen virkistysalueeksi. Luonnonmukainen vihertäminen. Kulkureittien parantaminen.

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

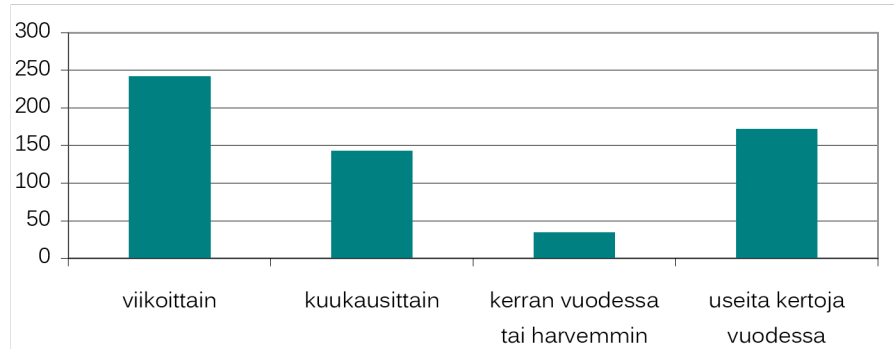
fi/kaavoitus/selvitykset

Suurin osa vastaajista käyttää ranta-aluetta viikoittain tai kuukausittain; viikoittain rannalla käy vastaajista 242 henkilöä ja kuukausittain 143 henkilöä, yhteensä 385 henkilöä, kun vastaajia oli kaikkiaan 591 kpl. Tätä harvemmin rantaa käyttää 206 henkilöä, joista 34 käy alueella kerran vuodessa tai harvemmin.

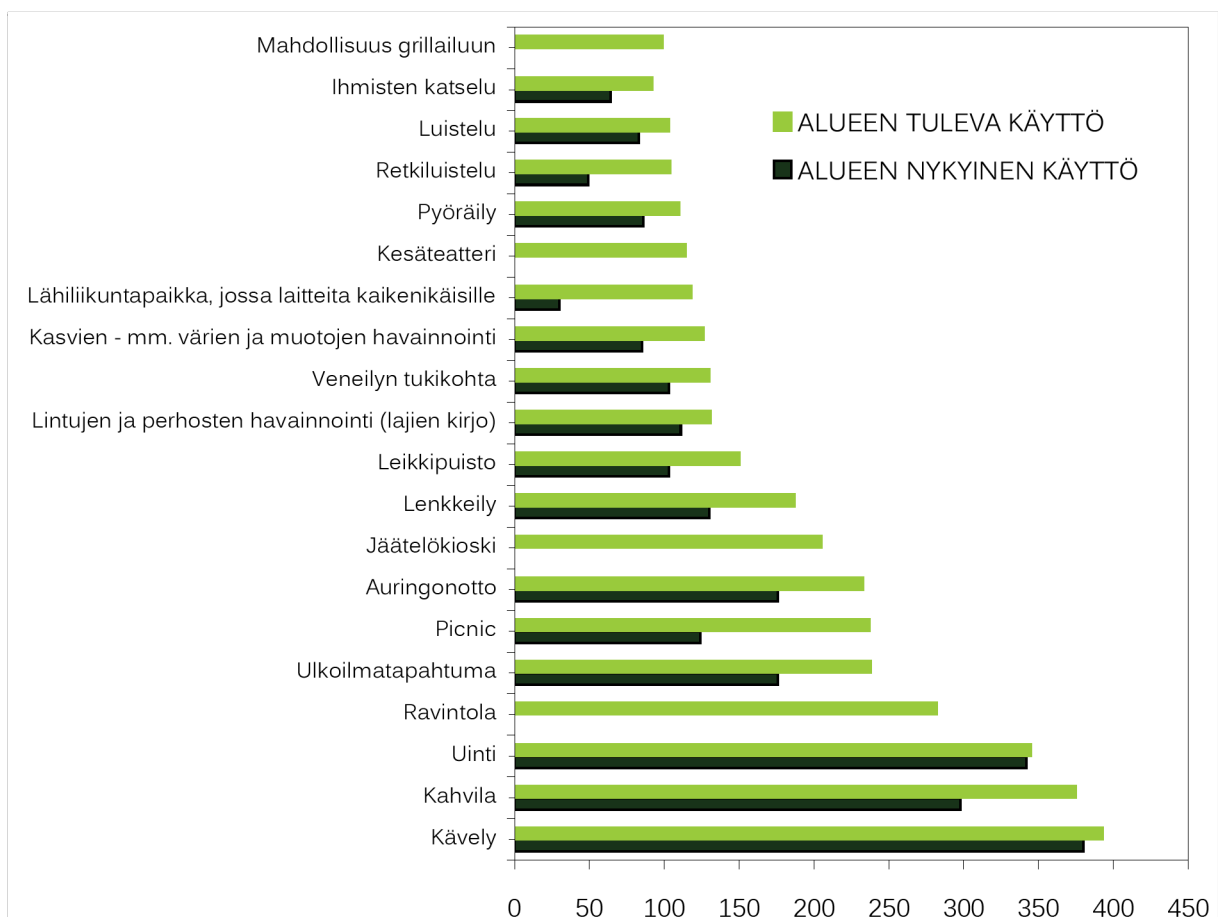
Kyselyssä käyttötarkoituksista eniten mainintoja saivat kävely, uinti, kahvila, ulkoilmatapahtuma, picnic ja auringonotto. Paljon mainintoja saivat myös erilaiset liikuntalajit, veneily sekä luonnon havainnointi.

Ranta-alueen käyttöaste ja käyttäjien määrät. Lohjan keskustan rantakyselyn tuloksia. Lohjan kaavoitus, Terhikki Vaarala, maisema-arkkitehti yo, 29.8.2014

RANTA-ALUEEN KÄYTTÖASTE

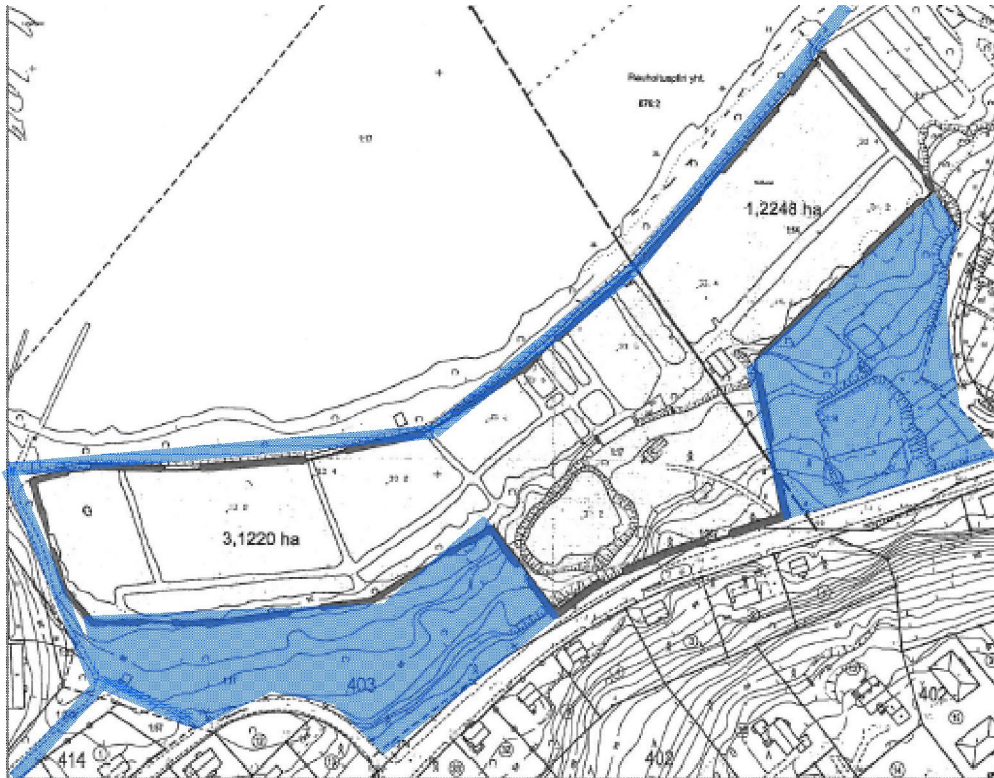

TOIVOTTU KÄYTTÖ SUHTEESSA NYKYISEEN

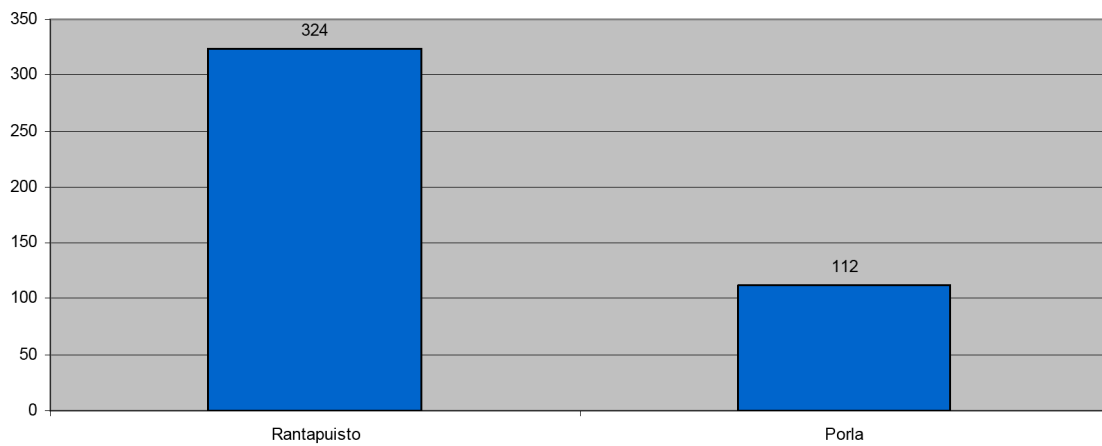

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

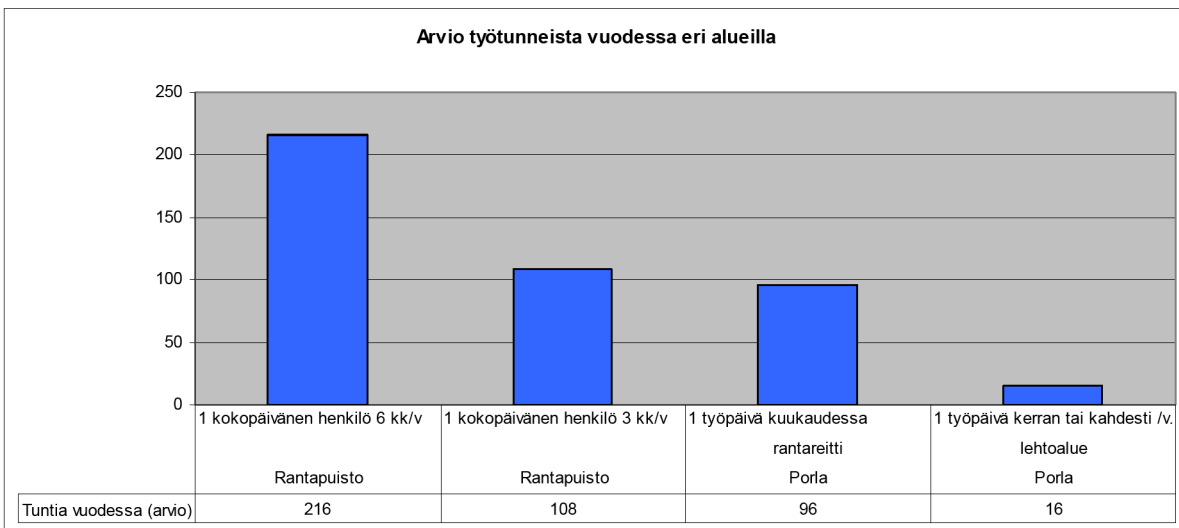
Kaupunginpuutarhurin hoidossa olevat alueet sekä arvio alueiden hoidosta. Tilanne 2014

Tuntia vuodessa

Arvio työtunneista vuodessa eri alueilla

LIIKENNE

Alueelle on ajoneuvoliittymä Ojamonkadulta ja Liessaarenkadulta. Kalanviljelylammikoiden ja Lohjanjärven välisellä patovalilla kulkenutta polkua on levennetty vuonna 2013.

Ojamonkatu on merkitty seututie/pääkatu- ja kevyen liikenteen reitti -merkinnällä taajamaosayleiskaavassa. Suunnittelualue on noin 100m:n päässä joukkoliikennepainotteisesta kadusta (Laurinkatu) Katu on tarkoitettu koko taajamaosayleiskaavan alueen kattavaksi joukkoliikenneyhteydeksi.

Alueen saavutettavuus ja sisäänkäynnit. Maisema-arkkitehti, diplomi-insinööri Ida Fasching 2014

RAKENNETTU KULTTUURIYMPÄRISTÖ

Kalanviljelylaitos on rakennettu v. 1916-1925 ja väliaikaiseksi suunniteltu laboratorioparakki v. 1950. Rakennuksia ja altaita ei ole koskaan peruskorjattu. Tämän vuoksi laitos on pahasti rapistunut.

Laitoksella on ollut käytössään hautomorakennus, päärakennus, laboratoriorakennus, saunarakennus ja vaja sekä maalammikot. Lammikoiden rannanpuoleiselle penkereelle on v. 1991 rakennettu jalankulkutie. Hautomosta puolet on ollut käyttökiellossa vuodesta 1989.

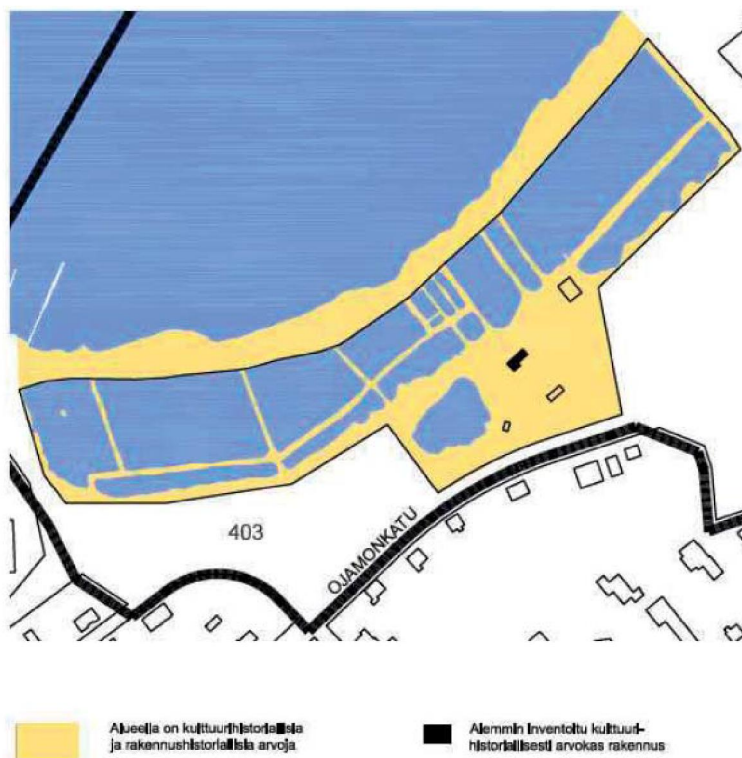
Rakennusten kerrosalat ovat:

- Hautomorakennus 97 m²
- Päärakennus 61 m²
- Laboratoriorakennus 1 08 m²
- Saunarakennus 12 m²
- Vaja 60 m²

V. 1991 tehdyn katselmuksen mukaan: "laitoksen hautomo- ja laboratoriorakennus on purettava. Päärakennus ja saunarakennus voidaan kunnostaa. Museoviraston tekemän arvioinnin mukaan nämä ovat suhteellisen hyvässä kunnossa ja ne tarvitsevat etupäässä pintaremonttia. Maalammikot ovat liettyneet ja niiden vesitysjärjestelmät ovat rappeutuneet. Alueen lounaiskulman metsäalue on puistoa. Ojamon puoleisessa rannassa on As Oy Myllyportin venelaituri." Kaupunginhallituksen 6.5.1991 edellyttämiä laboratorio- ja hautomorakennuksen purkutöitä ei ole tehty.

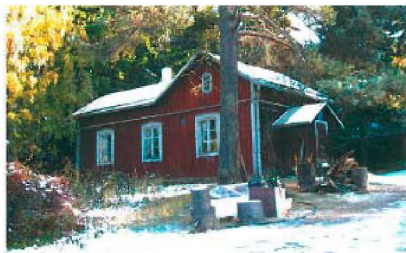
Päärakennus on sisällytetty Lohjan rakennetun ympäristön inventointiluetteloon (Lohjan kaupunkisuunnittelukeskus ja Lohjan Museo 2007) rakennushistoriallinen, historiallinen ja maisemallinen perustein.

Alueella ei ole tunnettuja muinaisjäännöksiä. Koska alue on paljastunut vasta 1800-luvun puolivälissä järven pintaa laskettaessa, ei ole todennäköistä että alueelta löytyisi uusia, ennen tuntemattomia muinaisjäännöksiä

Alue sisältyy keskustan osayleiskaavaa varten laadittuun Keskustan inventointiin 2007.

Lohjan rakennetun ympäristön inventointiluettelo 2007

Luettelointiperuste:
Rakennushistoriallinen
Historiallinen
Maisemallinen

Lähdetietoja:
Länsi-Uudenmaan
seutukaavaliitto 18/4/32

Salonen, Torsti:
Vanhaa Lohjaa, Lohjan Uutiset,
4.11.1981, n:o 44

Kohteen osoite:
Ojamonkatu
08100 Lohja

Lagus, Hugo: Porlan
kalanviljelyslaitos
1916-1928,
Helsinki 1930

Salonen, Torsti:
Porlan kalanviljelylaitos 1916-1995;
Kirkhakkinen
kotiseutulehti, 2/95

Porlan kalanviljelylaitos

Kesäkuussa 1916 biologi Hugo Lagus lunasti Porolähteiksi kutsutun Lohjanjärven ranta-alueen omistukseensa ja aloitti Porlan kalanviljelylaitoksen rakentamisen. Tarkoituksena oli ryhtyä tuottamaan ruokakalaa ensimmäisen maailmansodan synnyttämän elintarviketilan helpottamiseksi. Alueen puolivälissä sijaitsi Lohjanjärven vanha rantapenger 1800-luvun puolivälin järvenlaskuja edeltäneeltä ajalta. Vanhan ja uuden rannan väliin jäi kostea, entistä järvenpohjaa oleva ranta-alue, johon pääosa kasvatustammikoista kaivettiin ja pengerrettiin. Se, että laitos voitiin suunnitella kokonaan lähdevedellä toimivaksi, oli harvinaista. Altaat suunniteltiin varsin suuriksi, jotta poikaset tulisivat toimeen luonnonravinnolla. Suurimmat altaat rakennettiin lähes hehtaarin kokoisiksi ja niiden muoto ja sijainti sovitettiin maastoon. Syksyllä 1917 laitos aloitti toimintansa. Laitokselle annettiin nimi Porla, joka viittasi veden juostessaan synnyttämään solinaan ja poreiluun. Kalanpoikasten tuottamista varten rakennettiin oma, hirsirakenteinen hautomo harjun rinteeseen Alkulähteen alapuolelle. Sen yhteyteen rakennettiin samalla suurempi rakennus, johon sijoitettiin 30 metrin pituinen sementtiallas hautomokaukaloita varten. Vuonna 1919 valmistui neljä uutta allasta. Laitoksesta muodostettiin osakeyhtiö vuonna 1923, ja Hugo Laguksesta tuli Ab Porla Oy:n toimitusjohtaja.

Vuonna 1925 Kokemäenjoen Lauttausyhdistys; sittemmin uittoyhdistys; hankki osake-enemmistön Porlasta ja vuonna 1927 laitos siirtyi kokonaan sen omistukseen. Uittoyhdistyksen sijoittamalla varoilla laitosta uudistettiin, vanhoja altaita yhdisteltiin ja uusia rakennettiin. Enimmillään altaita oli yhteensä 19 kpl. Uusi betoninen hautomorakennus rakennettiin vuonna 1926. Tämän jälkeen laitos osti Haikarinniemen Myllylammen, jonka vesimylly oli muutamaa vuotta aiemmin lopettanut toimintansa. Myllylamesta tuli Porlan suurin lammikko, josta johdettiin myös lisävedettä muihin lammikoihin. Kokemäenjoen uittoyhdistys huolehti Porlan toiminnasta vuoteen 1949 saakka, minkä jälkeen se vuokrasi laitoksen Kalataloussäätiölle kymmeneksi vuodeksi. Porlasta tuli tutkimuskalanviljelylaitos. Kalataloussäätiön toiminta jatkui Porlassa vuoteen 1978 saakka, mutta vuodesta 1959 vain yksivuotisilla vuokrasopimuksilla. Lohjan kaupunki osti Porlan laitoksen vuonna 1981. Laitos oli riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen käytössä vuodesta 1978 vuoteen 1995 saakka.

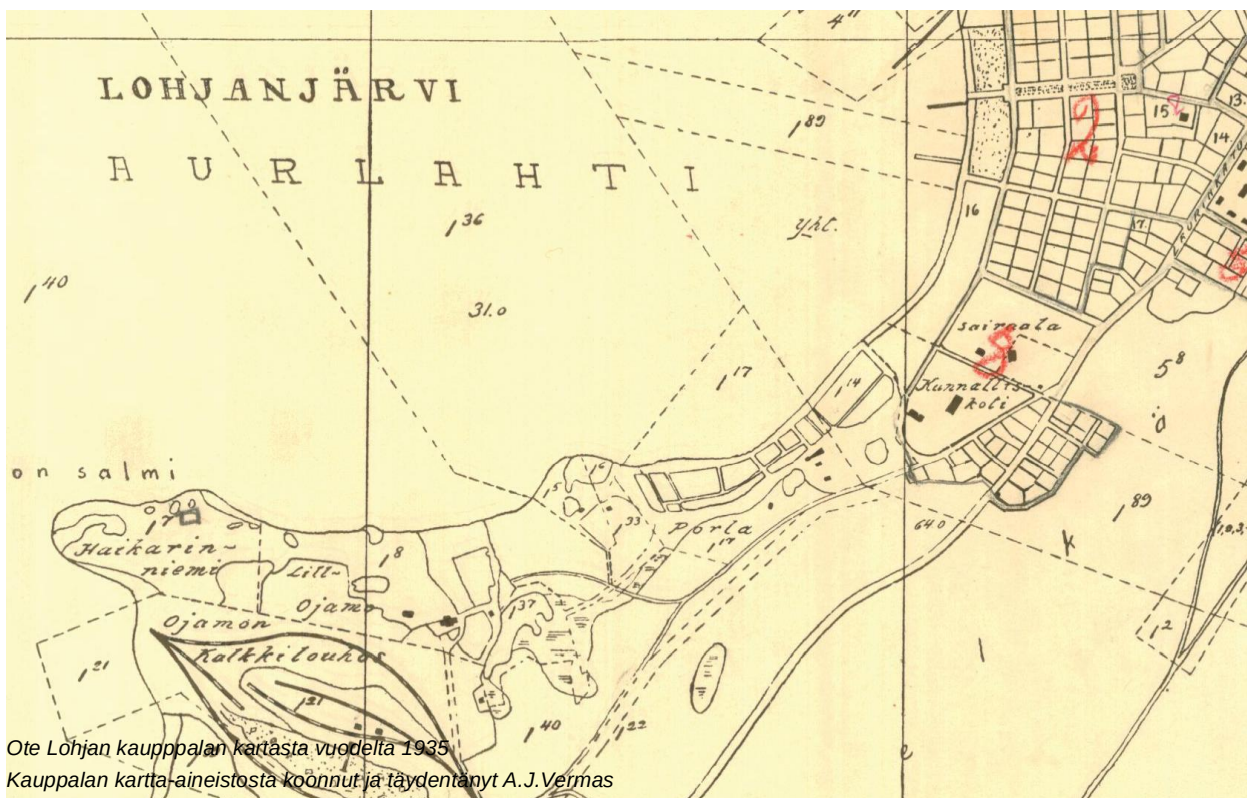
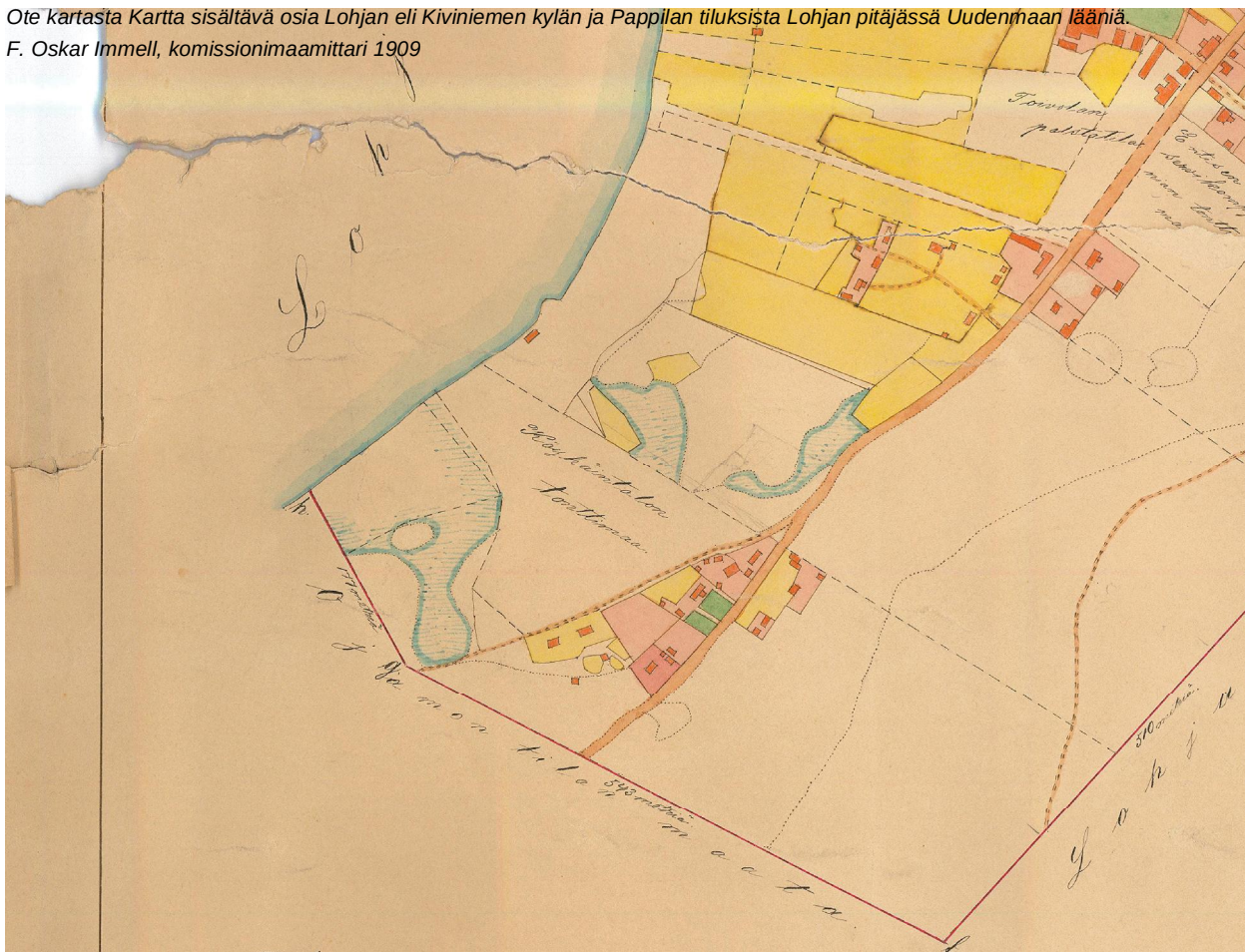
Kaikkiaan alueella on nykyään 16 lammikkoa, 1916 rakennettu puurakenteinen kalastusmestarin asunto sekä 1926 rakennettu hautomo. Kalastusmestarin asunto sijaitsee kalanviljelylaitaiden kaakkoisrannalla, Lohjanjärven ja Ojamonkadun välissä. Alue muodostaa kiinnostavan puisto- ja virkistysalueen Lohjan keskustan välittömässä läheisyydessä ja on sekä kulttuurihistoriallisesti että luonnontieteellisesti arvokas.

Lohjan vanhusten palvelukeskus muodostuu vuonna 1981 valmistuneesta, Pentinkulmaksi nimetystä vanhasta osasta ja vuonna 2012 valmistuneista Kultakodeista sekä vuonna 2015 valmistuneesta Kultakartanosta.

Keskustan terveysasema sijaitsee suunnittelualueen vieressä. Rakennukset on suojeltu asemakaavalla.

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Ote kartasta Karta sisältävä osia Lohjan eli Kiviniemen kylän ja Pappilan tiluksista Lohjan pitäjässä Uudenmaan läänissä.
F. Oskar Immell, komissionimaamittari 1909

Ote Lohjan kauppalaan kartasta vuodelta 1935.
Kauppalaan kartta-aineistosta koottu ja täydentänyt A.J. Vermas

TEKNINEN HUOLTO JA ERITYISTOIMINNOT

Alue on vesi- ja viemärlaitoksen toiminta-alueella. Myllylammen-Porlan alueesta on laadittu pohjaveden suoja-alesuunnitelma. Luonnonsuojelualueen vieressä sijaitsee pohjavedenottamo, joka on ympäröity aidalla.

Alueella ei ole voimalinjoja.

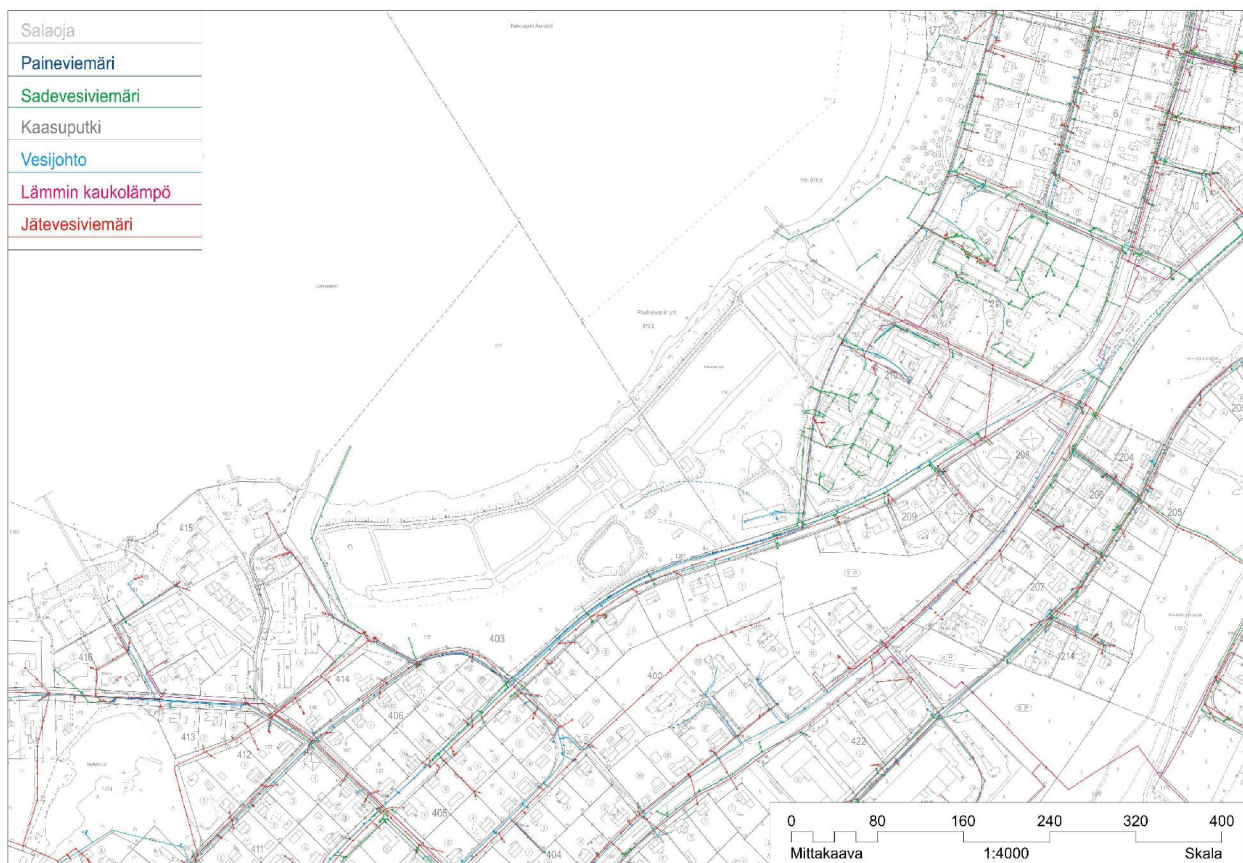
YMPÄRISTÖHÄIRIÖT

Alueella ei ole merkittäviä häiriötekijöitä. Ennen jätevedenpuhdistamojen rakentamista keskusta-alueen jätevedet johdettiin Lohjanjärveen. Suunnittelualueen länsireunassa on edelleen nähtävissä järveen johtava betonirenkaista tehty viemäriputki. Putki on nykyään sadevesiviemäri.

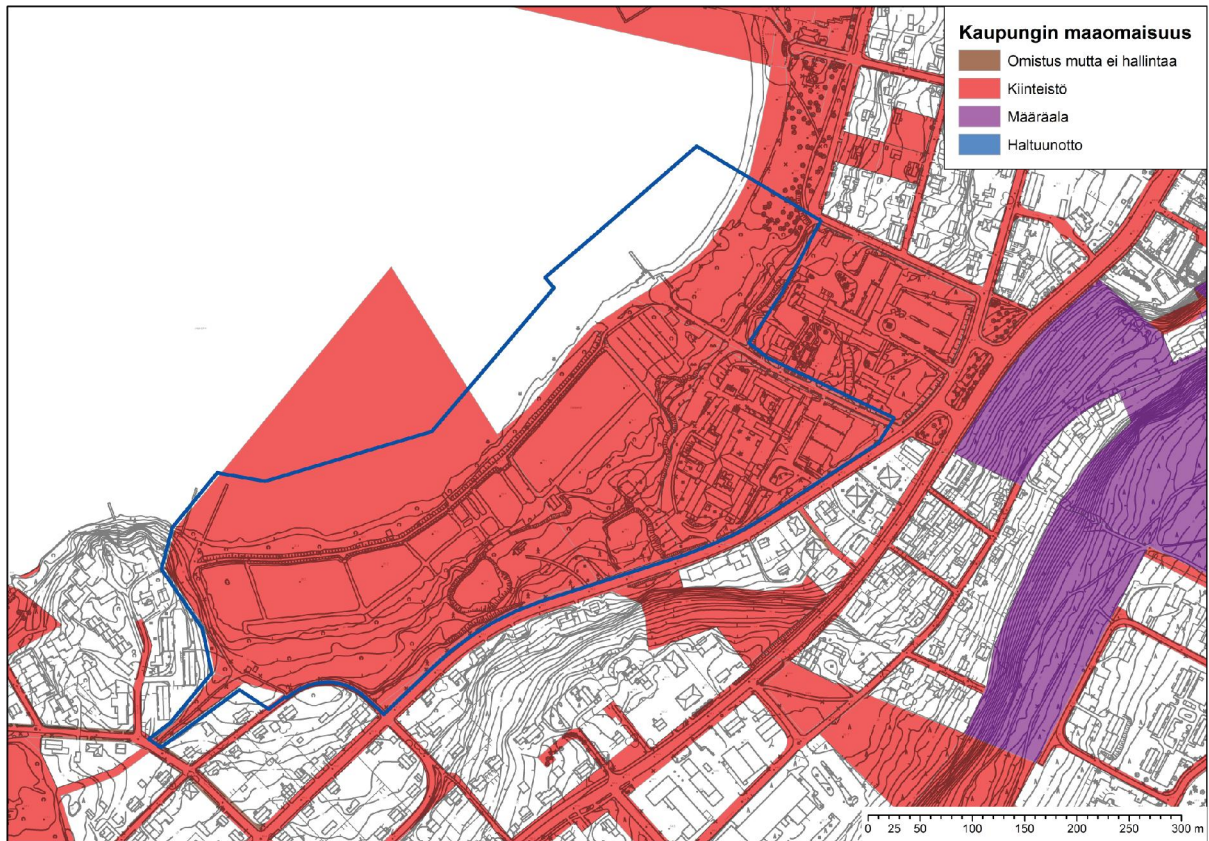
MAANOMISTUS

Kaavamuutosalue on lähes kokonaan kaupungin omistuksessa. Kiinteistö 444-463-876-2 on yhteistä vesialuetta, joka on suurimmaksi osaksi kaupungin omistuksessa, muita omistajia ovat myös lähistön teollisuuslaitokset.

Ote johtokartasta

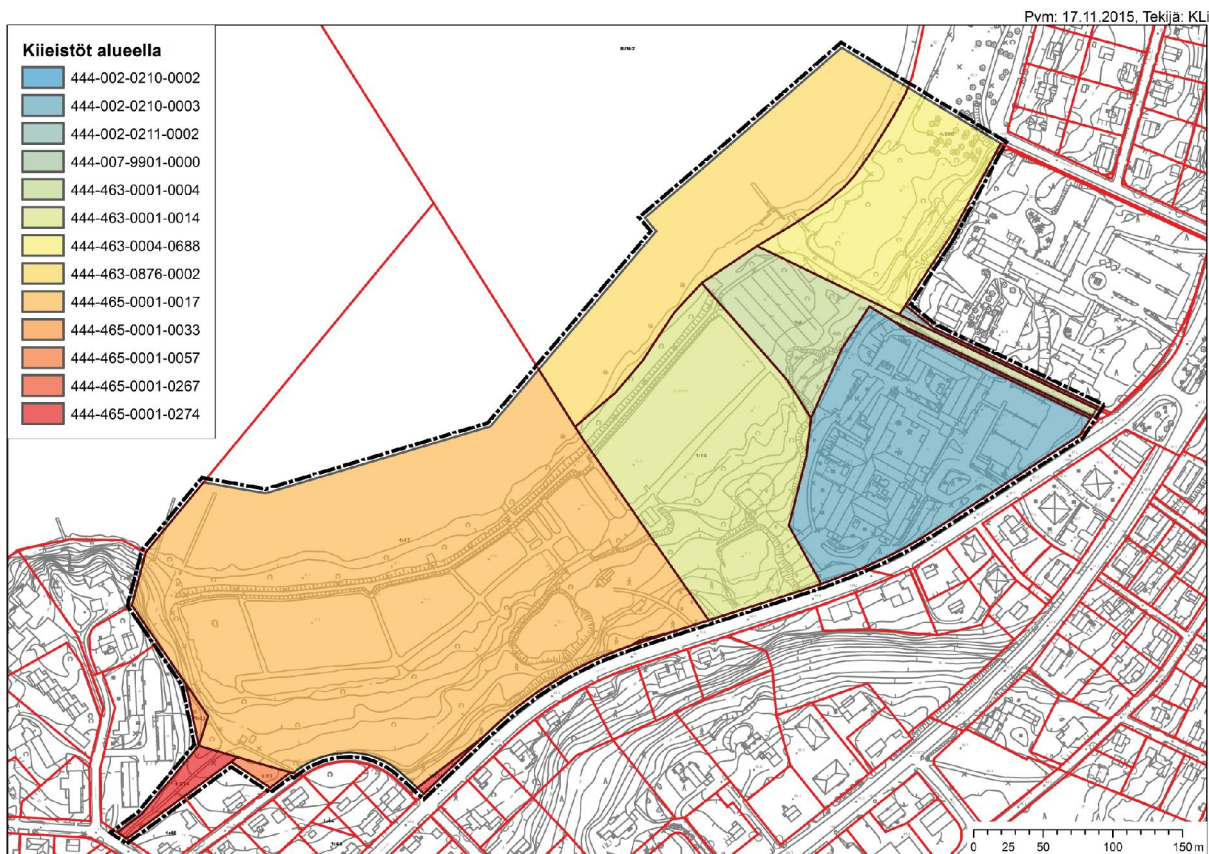

SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

Kaupungin maanomistus

Ajantasainen kiinteistöjako

VALTAKUNNALLISET ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEET

Valtioneuvoston päätös (13.11.2008) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta on tullut voimaan 1.3.2009. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee huomioida ja niiden toteutumista tulee edistää myös kuntien kaavoituksessa.

Lohjaa koskevat tavoiteryhmät ovat 1) toimiva aluerakenne, 2) eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu, 3) kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat sekä 4) toimivat yhteysverkot ja energiahuolto.

Valtakunnalliset alueidenkäyttöperiaatteet on otettu huomioon taajamaosayleiskaavassa.

MAAKUNTAKAAVA

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan. Ko. kaavassa kaavamuuotosalue on taajamatoimintojen aluetta.

"Aluetta suunnitellaan asumisen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkoston.

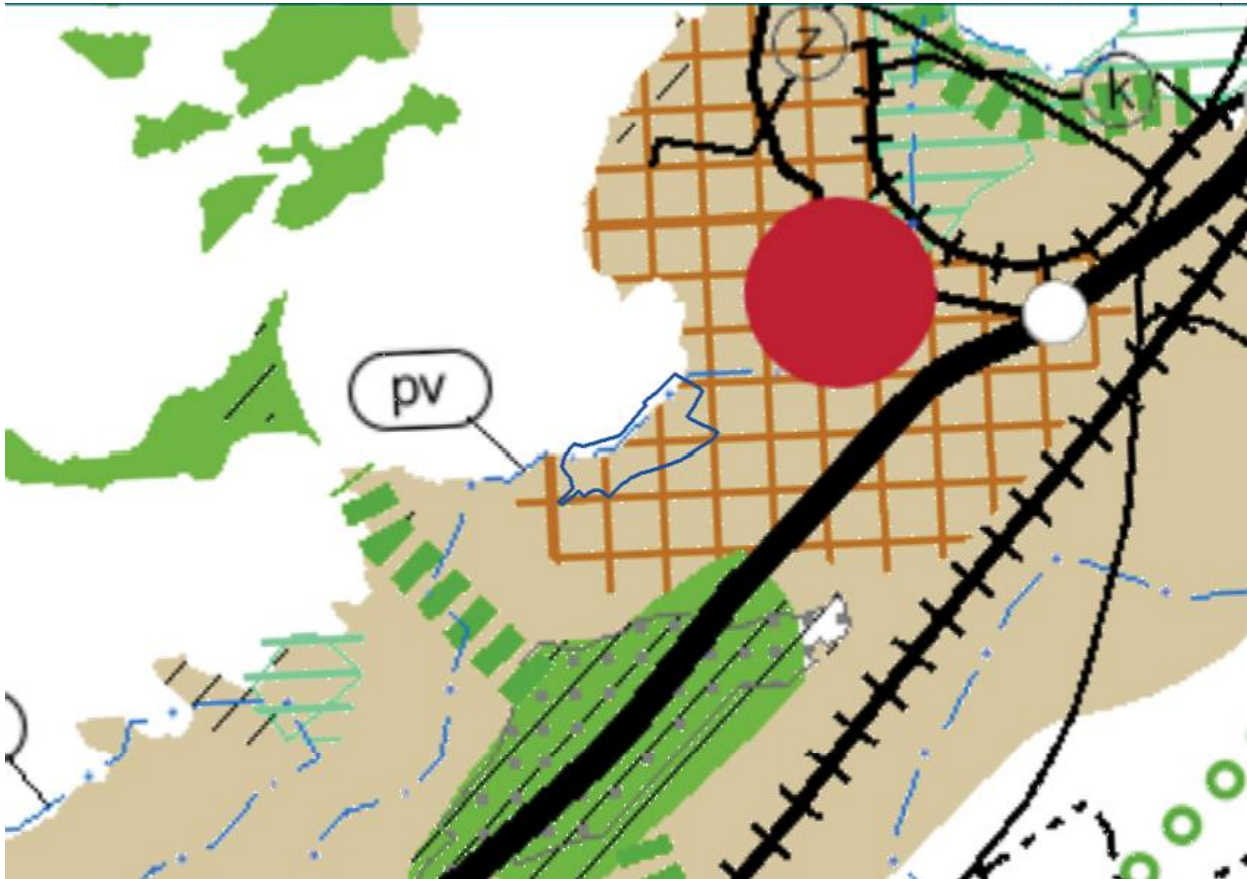
Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella edistettävä pyöräilyä, jalankulkua ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteydet seudullisille virkistysalueille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on myös turvattava paikalliskeskusten toimintaedellytykset sekä kiinnitettävä huomiota siihen, että päivittäistavarakaupan lähipalvelupisteitä varten on toteuttamismahdollisuuksia."

Alue on osoitettu myös tiivistettävä alue -kehittämisperiaatemarkinnalla:

"Aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana kyseisen taajaman muuta aluetta tehokkaammin rakennettavana alueena. Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä on kiinnitettävä huomiota erityisesti alueen ominaispiirteisiin ja kulttuuriympäristöön, elinympäristön laatuun, ekologisen verkoston toimivuuteen sekä lähivirkistysalueiden riittävyys.

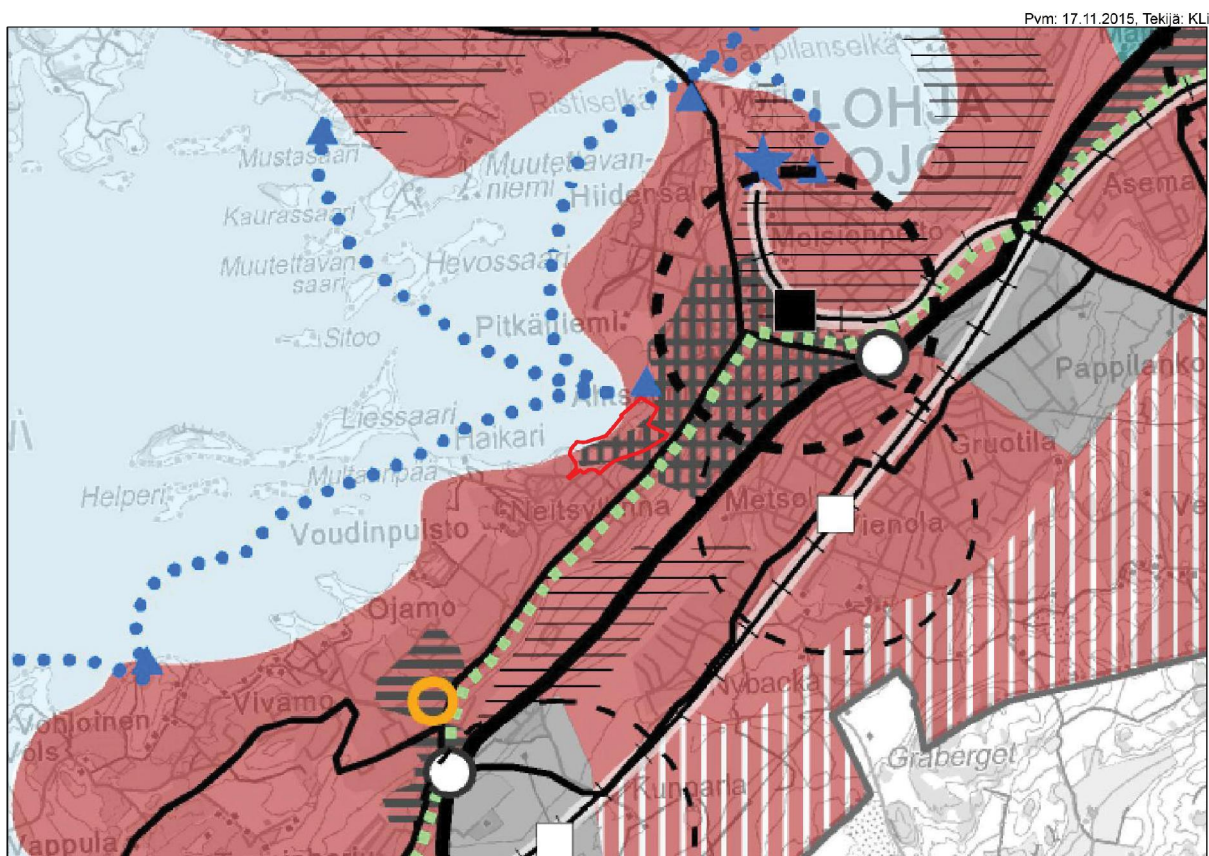
LOHJAN MAANKÄYTÖN RAKENNE 2013-2037

Lohjan kaupunginvaltuuston 14.5.2014 hyväksymä Lohjan maankäytön rakennemalli kuvaa maankäytön tavoitetilaa ja kehitystä Lohjalla vv 2013-2037.

Maakuntakaavojen epävirallinen yhdistelmä

Lohjan maankäytön rakenne 2013-2037

Rakennemallissa kaava-alue sijaitsee Lohjan keskustassa, joka on seutukeskustason monipuolisten julkisten ja kaupallisten palvelujen, työpaikkojen ja monimuotoisen kaupunkikeskusta-asumisen keskittymä, joka on viihtyisä kaikkien kaupunkilaisten kohtaamispaikka ja saavutettavissa hyvillä kilpailukykyisillä joukkoliikenneyhteyksillä. Keskustaalueen viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi kehitetään erityisesti ranta-alueita ja kävelypainotteisia alueita sekä kevyen liikenteen yhteyksiä. Keskustan asukasmäärän kasvu sisältyy nauhataajaman kasvuun, mutta on suositeltavaa, että keskustan asukasmäärä kasvaa 1500- 2000 asukkaalla vuoteen 2037 mennessä.

Suosittelava maankäyttö:

Kaupan palvelujen kehittäminen lisaamaia sekä kivijalkakauppoja etta kaupunkikuvaan so pivia kaupan suuryksikoita, keskustaan sopivat työpaikat, monipuoliset julkiset ja yksityiset helposti saavutettavat palvelut ja monimuotoinen kaupunkiasuminen kaiken ikäisille, viihtyisän kaupunkitilan kehittäminen ja kaupunkikuvaa täydentävä ja eheyttävä tehokas rakentaminen.

Suunnittelun reunaehdoja:

Joukkoliikenteen hyvän palvelutason säilyttäminen pääkaupunkiseudulle suuntautuvalta laatukäytävällä, Länsiradan taajamajunaliikenteen asemaan varautuminen ja sen toteutuksesta edistävää maankäyttö, kevyen liikenteen olosuhteiden parantaminen, keskustan saavutettavuus vesitse Lohjanjärveltä, asukkaiden mahdollisuudet ulkoiluun ja kaupunkiviljelyyn sekä ikääntyneiden asumisen ja palveluiden tarpeet.

Ohjauskeinot:

Keskustan osayleiskaava ja sen toteuttamisperiaatteet. Asemakaavat ja korttelisuunnitelmat Rakentaminen toteutuu aina asemakaavan perusteella ja alueella on kaupungin järjestämä kunnallistekniikan verkosto.

Alueen kehityksestä kertovia mittareita:

Kävely- tai kävelypainotteisen alueen määrä ha, liiketilat k-m2, kerrostaloasuntojen määrä

Lisäksi alue sijaitsee Lohjan nauhataajamassa joka on monimuotoisen ja viihtyisän kaupunkitaajama-asumisen alue, joka tarjoaa asukkaille hyvin saavutettavat julkiset ja yksityiset lähipalvelut, lähivirkistysalueet sekä hyvät joukkoliikenneyhteydet erityisesti pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa laatukäytävässä. Alueen vetovoimaisuus perustuu hyvään sujuvaan arkeen. Tavoitteena on, että asukasmäärä kasvaa noin 14000 asukkaalla vuoteen 2037 mennessä.

Suosittelava maankäyttö:

Asuntoalueiden täydennysrakentaminen ja uudet nauhataajamaa täydentävät asuntoalueet, asukasmäärällään suhteutetut riittävät julkiset ja yksityiset lähipalvelut asumista häiritsemättömät lähityöpaikat sekä asumisen ja työtilojen yhdistäminen siihen sopivilla alueilla, lähivirkistysalueet ja lähiliikuntapaikat nauhataajaman yhdistävä kevyen liikenteen laatukäytävä.

Suunnittelun reunaehdoja:

Joukkoliikenteen hyvän palvelutason säilyttäminen pääkaupunkiseudulle suuntautuvalta laatukäytävällä ja sen edellyttämä riittävä asukasmäärä joukkoliikenneyhteyksien varrella (vähintään 20 aslha), Länsiradan taajamajunaliikenteen asemiin varautuminen ja niiden toteutuksesta edistävää maankäyttö, sisäisen joukkoliikenteen kehittäminen, joukkoliikenteen, palvelujen ja lähivirkistysalueiden saavutettavuus turvallisilla kevyen liikenteen yhteyksillä asuntoalueilla, erityisesti turvalliset koulumatkat liityntäpysäköinnin kehittäminen, keskustan ja alakeskusten palvelujen saavutettavuus asuntoalueilta yleensä ja erityisesti ikääntyneille ja lapsiperheille, nuorten palvelut ja viihtyminen, mahdollisuus puutarhailuun omalla pihalla tai erillisillä viljelypalstoilla, kaupunkikuvan eheyttäminen, pohjaveden suojelu.

Ohjauskeinot:

Taajamaosayleiskaava ja sen toteuttamisohjelma. Asemakaavojen ajantasaistaminen. Asemakaavat ja rakentamistapaohjeet. Rakentaminen toteutuu taajamaosayleiskaavassa asemakaavoitettaviksi osoitetuilla alueilla pääsääntöisesti asemakaavan perusteella ja näillä alueilla on kaupungin järjestämä kunnallistekniikan verkosto. Taajamaosayleiskaava

van reuna-alueilla, joita ei ole tarkoitettu asemakaavoitettaviksi, rakentaminen voi toteutua myös taajamaosayleiskaavaa noudattaen yksittäisillä suunnittelutarveratkaisilla ja alueella voi olla yksityinen vesiosuuskunta.

Alueen kehityksestä kertovia mittareita:
asukkaita/ha, asukkaita/etäisyys palvelusta. viheralueita/as.

TAAJAMAOSAYLEISKAAVA

Kaupungin valtuusto hyväksyi Lohjan taajamaosayleiskaavan 17.4.2013. Suunnittelualuetta koskevat seuraavat määräykset:

C1 KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE

Alue on tarkoitettu kaupunkikeskustan toiminnoille, kuten asumiseen, hallinto-, toimisto-, palvelu- ja myymälätiloille sekä keskustaanliittyville viheralueille. Alueen maankäyttö osoitetaan tarkemmin erillisellä yksityiskohtaisemmalla osayleiskaavalla. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on osoitettava kaupunkikuvaa eheyttävä kerrosalan lisäys sekä varmistettava toimivat kevyen liikenteen yhteydet ja joukko-liikenteen saavutettavuus. Alueelle voi sijoittua merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä.

AP1 PIENTALOVALTAINEN ASUNTOALUE

Alue on tarkoitettu pääasiassa olemassa olevalle tai voimassa olevan asemakaavan mukaiselle pientalovaltaiselle asumiselle. Alueen täydennysrakentamisessa ja asemakaavoja muutettaessa on otettava huomioon alueen kaupunkikuvallisten erityispiirteiden ja riittävien viheralueiden säilyttäminen sekä varmistettava toimivat kevyen liikenteen yhteydet joukkoliikennepainotteiselle kadulle/tielle ja/tai lähimmälle suunnitellulle rautatieasemalle.

SL LUONNONSUOJELUALUE

Alue on luonnonsuojelulain nojalla perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue. Alueen numero viittaa kaavaselostuksessa olevaan kohdeluetteloon. Ennen kuin alue on perustettu luonnonsuojelulain mukaisesti luonnonsuojelualueeksi, maasemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitettua lupaa.

Suositus. Suojelualueen suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon virkistyskäytön tarpeet

pv TÄRKEÄ POHJAVESIALUE

Pohjavesialue, joka on erityisen merkittävä veden hankinnan ja veden käyttökelpoisuuden säilyttämisen kannalta. Alueella ei ole sallittua sellainen toiminta tai rakentaminen, joka saattaa vaarantaa maaperän laadun tai pohjaveden laadun ja määrän.

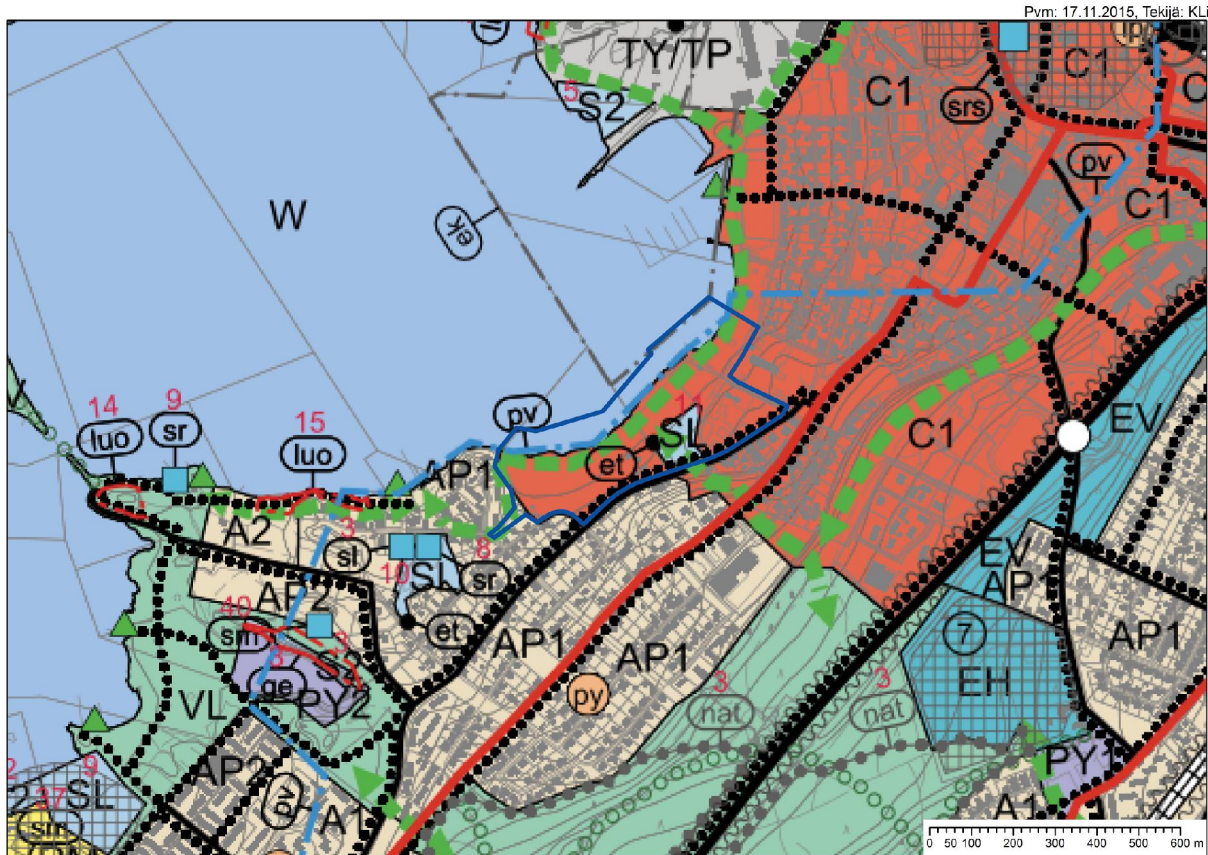
et YHDYSKUNTAATEKNISEN HUOLLON KOHDE

Vedenottamo

VIHERYHTEYSTARVE (vihreä katkoviiva)

Viheryhteystarpeet on tarkoitettu ihmisten virkistys- ja liikkumistarpeisiin, ekologisiksi käytäviksi ja/tai hulevesien luonnonmukaiseen käsittelyyn. Tiiviisti rakennetuilla alueilla yhteys voi muodostua myös rakennettujen puistojen ja kevytvyölien yhdistelmänä. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on varmistettava, että viheryhteys ei katkea.

Ojamonkatu on merkitty seututie/pääkatu- ja kevyen liikenteen reitti -merkinnällä taajamaosayleiskaavassa. Suunnittelualue on noin 40m:n päässä joukkoliikennepainotteisesta kadusta (Laurinkatu) Katu on tarkoitettu koko taajamaosayleiskaavan alueen kattavaksi joukkoliikennedyhteydeksi.

Taajamaosaaleiskaava

KESKUSTAN OSAYLEISKAAVA

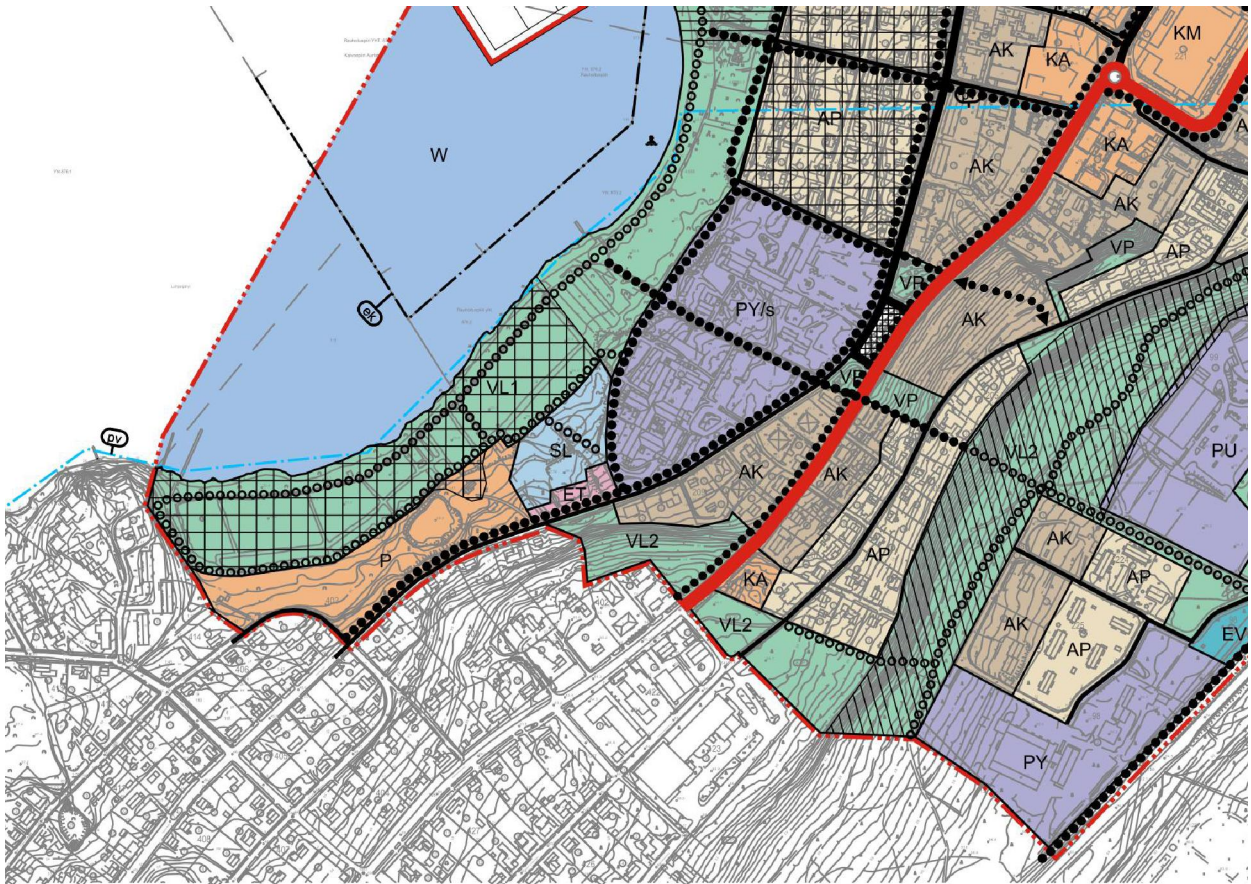
Kaupunginvaltuuston hyväksymä keskustan osayleiskaava tuli lainvoimaiseksi 14.9.2016

Keskustan osayleiskaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä MRA 19 §:n mukaisesti 15.10.-16.11.2012.

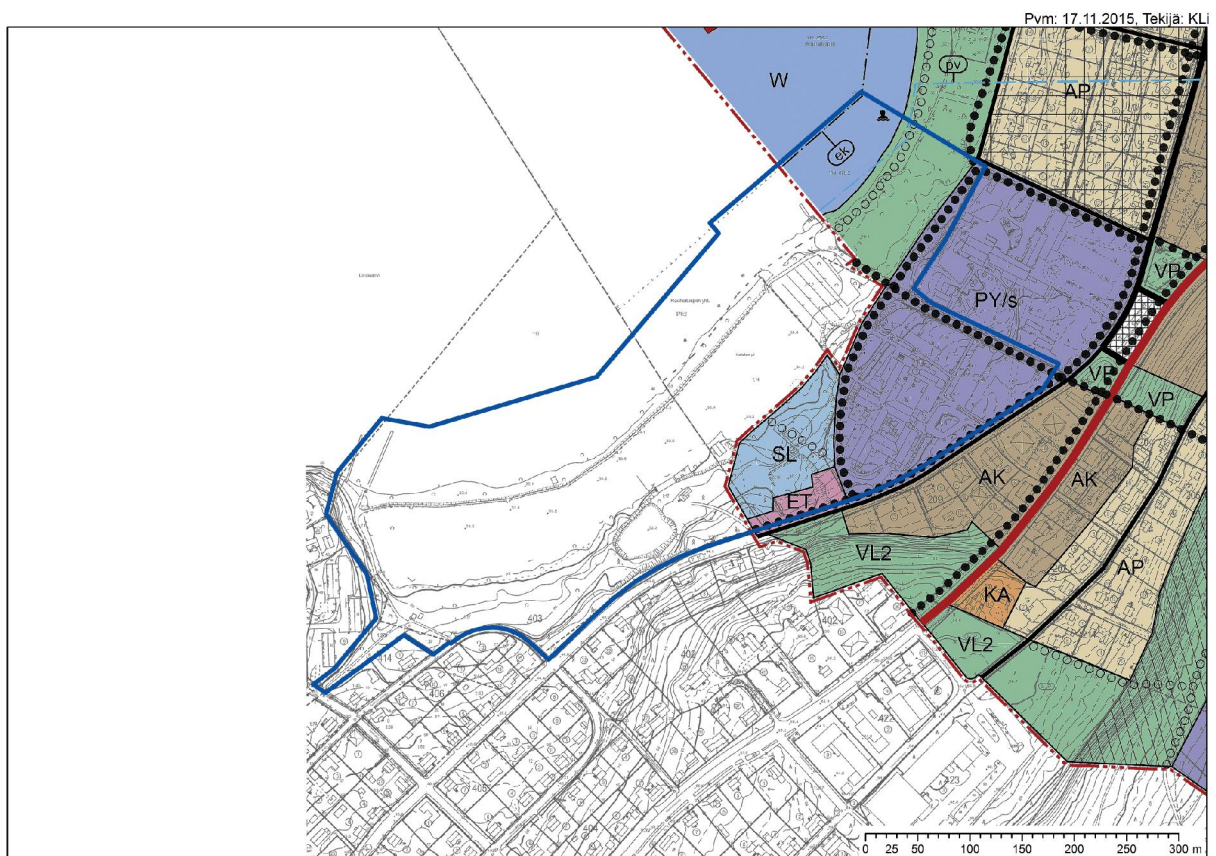
Lohjan keskustan osayleiskaavan ehdotusvaiheen kaavavalmisteluun liittyvä MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu pidettiin ke 9.10.2013 Uudenmaan elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskuksessa. Neuvottelussa mm. käytiin läpi kaavoittajan laatimat alustavat vastineet lausuntoihin, teetetyt selvitykset ja kaavakarttaan ja -määräyksiin tehtävät muutokset. Neuvottelussa todettiin Ely-keskuksen puolesta että neuvottelussa esitetyt muutokset, maanomistus huomioiden, ovat sisällöltään sen kaltaisia, ettei kaavaa tarvitse asettaa uudelleen nähtäville, vaan se voidaan viedä hyväksymisvaiheeseen.

Porlan alue on rajattu kaupunginvaltuuston hyväksymän yleiskaava-alueen rajauksen ulkopuolelle. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti kokouksessaan 27.08.2013 § 118 suunnitteluvaramuksen myöntämisestä Porlan alueelle. Suunnitteluvaraus sisältää tavoitteita, joiden selvittäminen vaatii erillisen tarkemman suunnitteluprosessin.

Keskustan osayleiskaavaehdotus 17.9.2012

Kaupunginvaltuusto hyväksyi keskustan osayleiskaavan 15.1.2014

VOIMASSA OLEVAT ASEMAKAAVAT

Alueella on tällä hetkellä voimassa arkkitehti Birger Brunilan v. 1947 laatima asemakaava, joka vahvistettiin v. 1948. Porla oli vain pieni osa tästä asemakaavasta, joka käsitti suurimmat osat Anttilan, Ahtsalmen, Myllylammen sekä Neitsytlinnan kaupunginosia. Porla on kaavoitettu kalanviljelytarkoitukseen ja sellaisena se on myös toiminut vuosikymmeniä.

Aluetta koskevat voimassa olevat asemakaavat ovat pääasiassa vuosilta 1948, 1970 ja 1996. Aluetta koskevat seuraavat määräykset:

- **Asunto- tai liikekortteli (AK010 1948)**
Tontti nro 1 korttelissa nro 403 on varattu kalanviljelyslaitosta varten ja saa alueelle rakentaa ainoastaan laitoksen vaatimia rakennuksia sekä hoitohenkilökunnan asuinrakennuksia huomioonottamalla edellä olevat rakennusten korkeutta ja etäisyyttä koskevat määräykset (Tonteille saadaan rakentaa enintään kaksikerroksisia, enintään 8 m korkeita asuinrakennuksia, sekä yksikerroksisia, enintään 4 m korkeita talousrakennuksia. asuinrakennus on sijoitettava vähintään 6 m päähän ja talousrakennus vähintään 4 m päähän naapuritontin tai puiston puoleisesta rajasta. Kuitenkin saadaan järjestysoikeuden luvalla kahden viereisen tontin talousrakennukset rakentaa yhteen tontin rajalla ehdolla, että niiden yhteinen pinta-ala on enintään 100 m² ja että rakennukset eristetään palomuurilla tontin rajalla. Rakennusten välimatkan samalla tontilla tulee olla vähintään 12 m, kuitenkin saadaan talousrakennus sijoittaa 8 m päähän muusta tontilla olevasta rakennuksesta). Tontin pinta-alasta saadaan käyttää rakentamiseen enintään 1/10.
- **LP-3 Yleinen pysäköintialue. (AK306 1996)**
- **LV Venevalkama-alue, jolle saa sijoittaa toimintaa palvelevia varasto- ja huoltotiloja. (AK306 1996)**
- **Puisto ja istutus (AK010 1948)**

LV-alueelle on osoitettu kaksi rakennusala yksikerroksisille, enintään 100 kerros-m²:n rakennuksille.

Olemassaolevaa rakennuskantaa ei ole asemakaavassa suojeltu.
Voimassaolevassa kaavassa ei ole merkitty yleistä kevyenliikenteen kulkuyhteyttä.

RAKENNUSJÄRJESTYS

Valtuuston 11.3.2015 hyväksymä uusi rakennusjärjestys tuli voimaan 1.5.2015.

POHJAKARTTA

Pohjakartta täyttää MRL:n 54a§ vaatimukset. Pohjakartan ylläpidosta vastaa ympäristötoimen kiinteistö- ja kartastopalvelut.

TONTTIJAKO

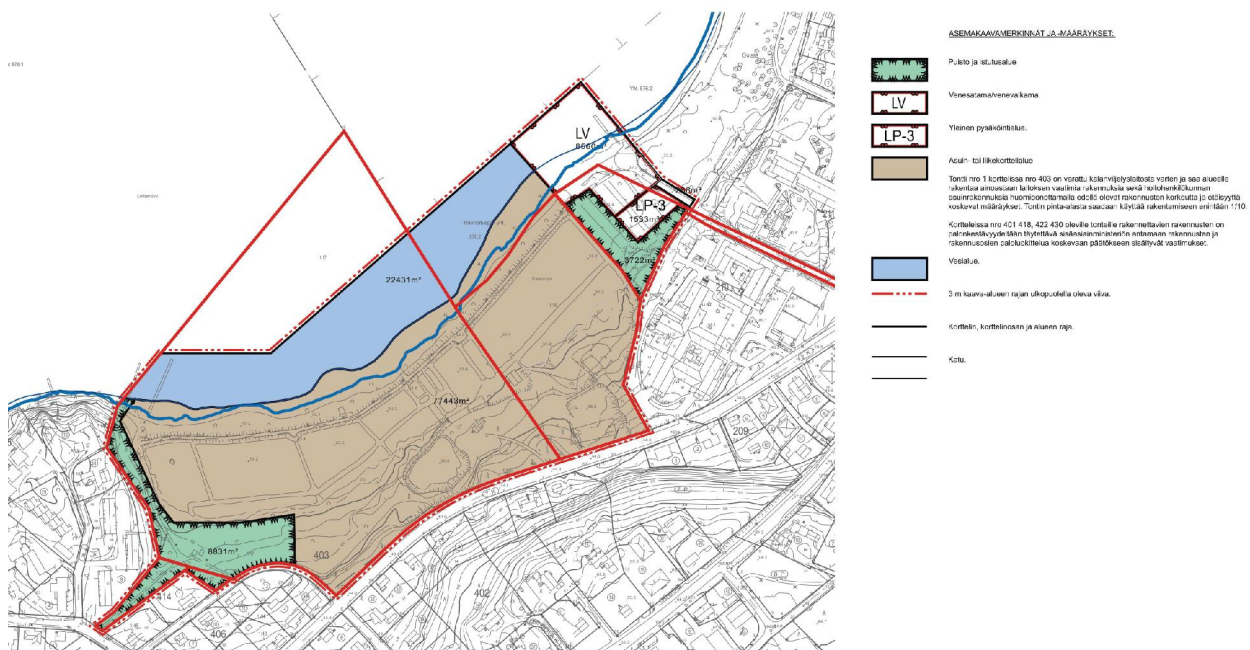
Osalla kaava-alueesta on sitova tonttijako.

RAKENNUSKIELLOT,

Alueella ei ole rakennuskieltoja.

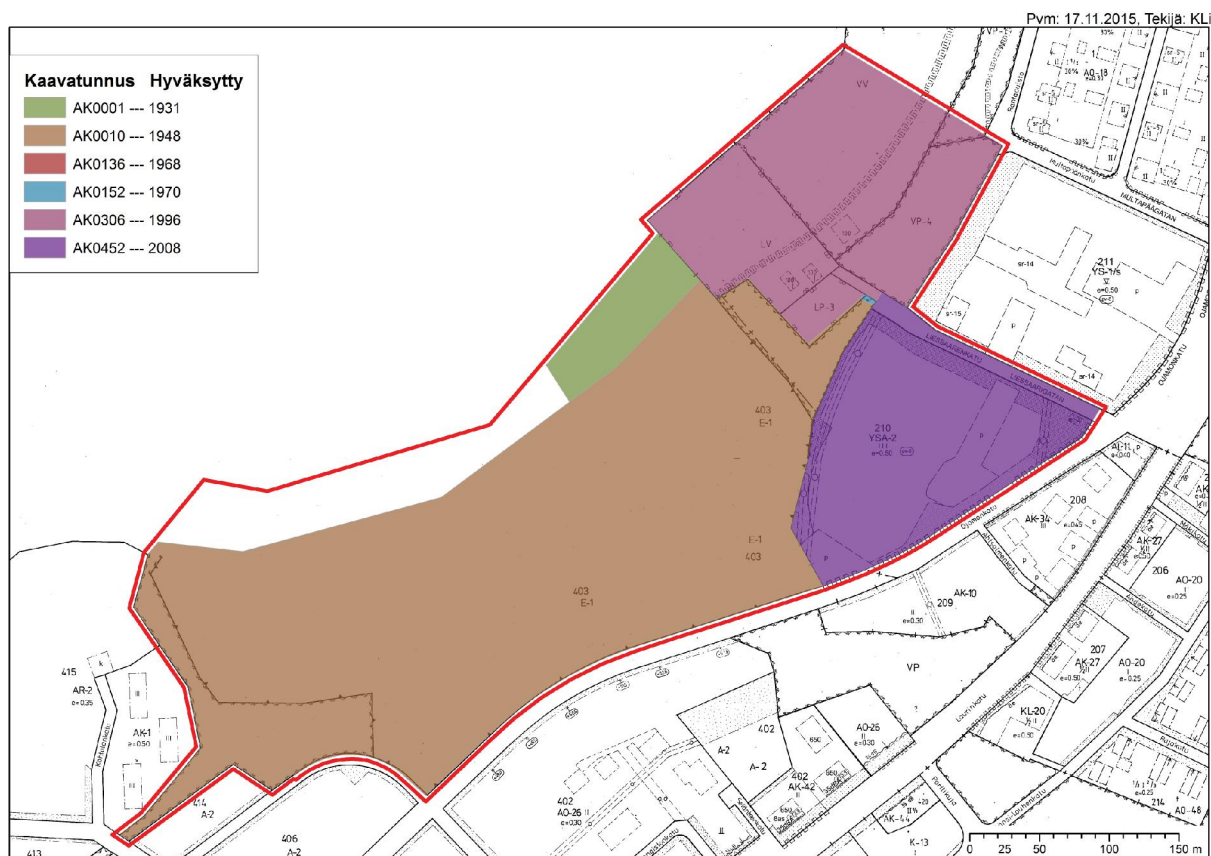
SUOJELUPÄÄTÖKSET

Porlan lehtokorpi on perustettu 29.3.2012 Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä luonnonsuojelualueeksi (päätos ja liitekartta, kts. Selvitys suunnittelualueen oloista -osio).

Yhdistelmä voimassaolevista asemakaavoista

Asemakaavojen hyväksymisvuodet

SUUNNITTELUTILANNE

Suunnittelualueen asemakaavahistoria

Asemakaava AK001

Vahvistamispäivämäärä: 30.12.1931

Vahvistaja: Uudenmaan lääninhallitus

Asemakaava AK010

Vahvistamispäivämäärä: 3.9.1948

Vahvistaja: Sisäasiainministerio

LOHJAN KAUPPALA

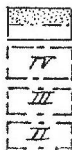
ASEMAKAAVAN LAAJENNUS,

OKA KÄSITTÄÄ OSAN MYLLYLAMMEN JA NEITSYTLINNAN KAUPPALANOSISTA SEKÄ

ASEMAKAAVAN MUUTOS,

JOKA KOSKEE KORTTELEITA N° 26, 26° 205, 207-211, 213, JA 214
AHTSÄLMEN KAUPPALANOSASSA

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSIÄ

ISTUTETTAVA TONTIN OSA

RAKENNUSALA ENINTÄÄN 4-KERROKSISTA RAKENNUSTA VARTEN.

RAKENNUSALA ENINTÄÄN 3-KERROKSISTA RAKENNUSTA VARTEN.

RAKENNUSALA ENINTÄÄN 2-KERROKSISTA RAKENNUSTA VARTEN.
KORTTELEISSA N° 401, 402, 404-413 SEKÄ 426-430 OLEVILLE TONTEILLE RAKENNETTAESSA ON HOUDATETTAVA SEURAAVAA:

TONTEILLE SAADAAN RAKENTAA ENINTÄÄN KAKSIKERROKSISIA, ENINTÄÄN 8 M KORKEITA ASUINRAKENNUKSIA SEKÄ YKSIKERROKSISIA, ENINTÄÄN 4 M KORKEITA TALOUSRAKENNUKSIA.

TONTIN PINTA-ALASTA SAADAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISEEN ENINTÄÄN 1/7.

ASUINRAKENNUS ON SIOITETTAVA VÄHINTÄÄN 6 M:N JA TALOUSRAKENNUS VÄHINTÄÄN 4 M:N PÄÄHÄN NAAPURITONTIN TAI PUISTON PUOLELSESTA RAJASTA. KUITENKIN SAADAAN JÄRJESTYISOIKEUDEN LUVALLA KAHDEN VIEREISEN TONTIN TALOUSRAKENNUKSET RAKENTAA YHTEEN TONTIN RAJALLA EHDOLLA, ETTÄ NIIDEN YHTEINEN PINTAALA ON ENINTÄÄN 100 M² JA ETTÄ RAKENNUKSET ERISTETÄÄN PALOMUURILLA TONTIN RAJALLA.

RAKENNUSTEN VÄLIMATKAN SAMALLA TONTILLA TULEE OLLA VÄHINTÄÄN 12 M, KUITENKIN SAADAAN TALOUSRAKENNUS SIOITTA 8 M:N PÄÄHÄN MUUSTA TONTILLA OLEVASTA RAKENNUKSESTA.

JOS TONTIN PINTAALA ON 1300 M² PIENTempi SAADAAN TONTILLE RAKENTAA AINOASTAAN YKSI PÄÄRAKENNUS, JOS SA OLLA AINOASTAAN KAKSI ASUINHUONEISTOA. MIKÄLI TONTTI ON 1300 M² SUUREMPI SAADAAN ASUINRAKENNUKSEEN SIOITTA LIIKE- JA TYÖHUONEITA, JOIDEN PINTAALA SAA OLLA ENINTÄÄN 1/2 RAKENNUKSEN KOKO KERROS PINTAALASTA.

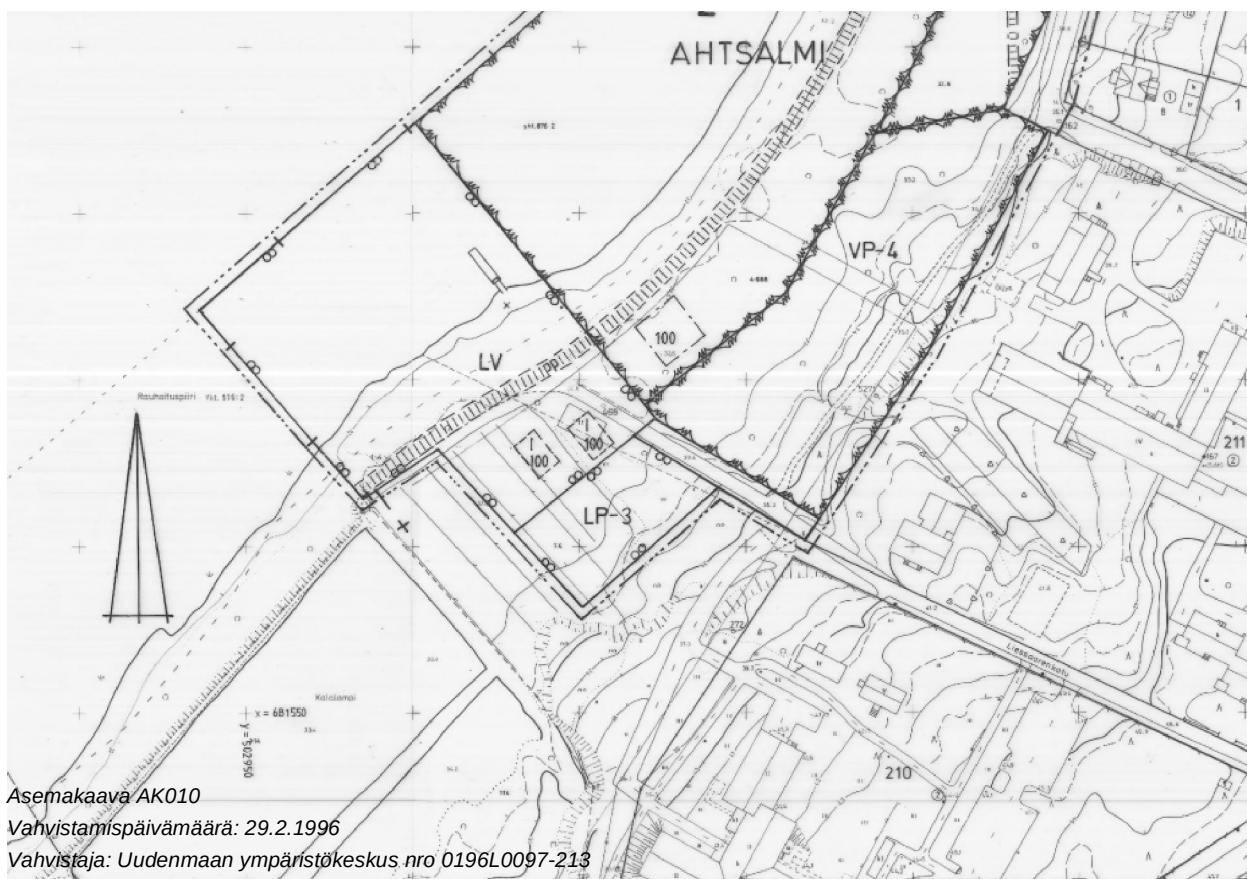
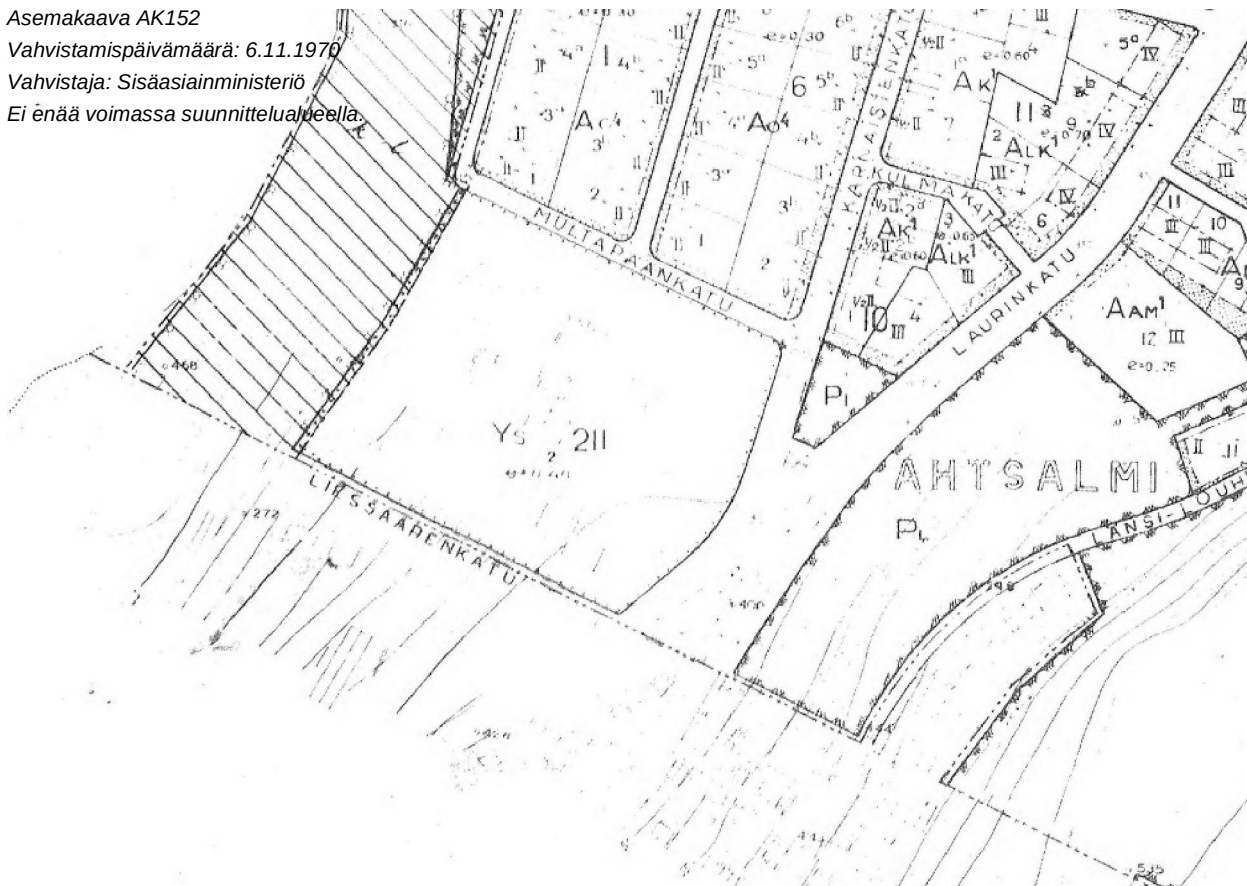
TONTTI N° 1 KORTTELISSA N° 403 ON VARATTU KALANVILJELYS LAITOSTA VARTEN JA SAA ALUEELLE RAKENTAA AINOASTAAN LAITOKSEN VAATIMIA RAKENNUKSIA SEKÄ HOITOHEIKILÖKUNNAN ASUINRAKENNUKSIA HUOMIOON OTTAMALLA EDELLÄ OLEVAT RAKENNUSTEN KORKEUTTA JA ETTÄ SYTTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET. TONTIN PINTAALASTA SAADAAN KÄYTTÄÄ RAKENTAMISEEN ENINTÄÄN 1/10

Asemakaava AK152

Vahvistamispäivämäärä: 6.11.1970

Vahvistaja: Sisäasiainministeriö

Ei enää voimassa suunnittelualueella.

Asemakaava AK010

Vahvistamispäivämäärä: 29.2.1996

Vahvistaja: Uudenmaan ympäristökeskus nro 0196L0097-213

ALUEEN SUUNNITTELUN VAIHEITA

Virastojen, laitosten ja yhdistysten nimet ja virkanimikkeet yms. ovat siinä muodossa kuin ne ovat asiakirjoihin kirjoitettuna. Lainausmerkeillä on merkitty suorat lainaukset asiakirjoista, muutoin päätösten ja kokousten sisällöistä on lueteltu oleelliset pääkohdat. Alkuperäisiin asiakirjoihin on mahdollista tutustua Lohjan ympäristötoimen kaavoituksessa.

1860-LUKU

Lohjanjärven pinnan laskeminen paljastaa vesijättömaata nykyisen porlan alueelta.

1916

Hugo Lagus ostaa Lohjanjärven rannassa olevan Porolähteiden vanhan 1600-luvulta peräisin olevan myllypaikan. Porlan kalanviljelylaitos perustetaan.

1917

Ensimmäiset viisi lammikkoa valmistuvat.

1923

Laitoksesta muodostettiin Ab Porla Oy -niminen osakeyhtiö.

1925

Kokemäenjoen Lauttausyhdistys (myöhemmin Kokemäenjoen Uittoyhdistys) tuli yhtiön pääosakkaaksi.

Hugo Wilhelm Lagus (3. tammikuuta 1871 Helsinki – 11. joulukuuta 1946 Pori) oli suomalainen taloustieteilijä, kirjailija ja Porin kauppakoulun johtaja.

Laguksen vanhemmat olivat valtioneuvos Jakob Johan Wilhelm Lagus ja tämän 2. vaimo Kristina Wilhelmina Kunelius. Hän pääsi ylioppilaaksi 1890, valmistui filosofian kandidaatiksi 1892 ja maisteriksi 1894 sekä väitteli tohtoriksi Heidelbergin yliopistossa 1908. Lagus teki 1898–1899 tutkimusmatkan Kameruniin ja myöhemmin hän teki opintomatkat New Yorkiin 1903 ja Heidelbergiin 1907–1908.

Lagus toimi Porin kauppakoulun opettajana ja johtajana 1901–1934. Hän perusti myös Porlan kalanviljelyslaitoksen Lohjalle 1919. Porlan laitos oli Suomen ainoa keskieuropalaistyyppinen lampiviljelylaitos. Lagus rakennutti vuoden 1905 paikkeilla Lohjanjärven rannalle Vähä-Ojamoon jugend-tyylisen Haikarin eli Harbonäsin huvilan jonka hän myi 1938 Lohjan kauppalalle.

Teoksia:

- *Från tropikerna : bilder och berättelser.* Söderström 1901
- *En berättelse om alkohol.* Söderström 1907
- *Taloustieteen oppikirja.* Otava 1907
- *Über den Holzexport und die Wälder Finlands, Inaugural-Dissertation zur Erlangung der Doktorwürde der hohen philosophischen Fakultät der Ruprecht-Karls-Universität zu Heidelberg, väitöskirja.* Heidelberg 1908
- *Vid sidan af vägen.* Söderström 1915
- *Henrik Fabian Valentin I, I skolan.* Söderström 1916
- *Henrik Fabian Valentin II, Studenten.* Söderström 1917

- *Henrik Fabian Valentin III, Till lifvet.* Söderström 1918
- *Assistenten Aristides Tejtus äventyr; med teckningar av Toivo Vikstedt.* Söderström 1920
- *Kumo elvs flottningsbolag 1876-1925 : en översikt.* Helsingfors 1926
- *W. Rosenlew & co. aktiebolag 1853-1928.* W. Rosenlew, Björneborg 1928
- *Porlan kalanviljelyslaitos 1916-1928.* Otava 1930
- *Fredrik Wilhelm Rosenlew : 1831-1892.* WSOY 1931
- *En gammal akademisk släkt : [Lagus], enligt familjebrev tecknad av Hugo Lagus.* Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsingfors 1936

Lähde: Wikipedia

ALUEEN SUUNNITTELUN VAIHEITA

1.1.1926

Lohjan kauppala perustetaan.

1927

Alue kokonaisuudessaan Lauttausyhdistyksen omistukseen.

1928

Kalanviljelylaitoksen nykyinen laajuus valmistuu.

1949

Kalataloussäätiö vuokrasi laitoksen uittoyhdistykseltä.

1951

Suoritetaan vedenoton koepumppaus alueella. Tulokseksi saadaan n. 600 l/min:ssa pysyvä teho.

9.4.1974

Lohjan kaupungin teknillinen lautakunta päättää:
”Lautakunta päätti, että Helsingin asuntokeskuskunta Haka voi tehdä alustavan ehdotuksen Porlan alueen maankäytöstä.

Lautakunta päätti esittää toivomuksenaan, että ehdotuksessa tulisi huomioida lähinnä korkealuokkaisen hotellin rakentaminen, mihin liittyisi erilaista palvelutoimintaa myös kaupunkilaisia varten. Rantaan tulisi jättää riittävän leveä puistoalue rantateineen ja Rantapuisto -nimisen kadun jatkaminen tämän alueen kautta olisi huomioitava. Alueen eteläosaan voisi sijoittaa rajoitetusti asuinrakennuksia, joissa olisi huomioitava tarvittavan henkilökunnan asunnontarve.

Pöytäkirjaan merkittiin pyynnöstä jäsen Veijo Perkonsalon eriävä mielipide, jonka mukaan alueelle saisi sijoittaa vain hotellin ja sitä palvelevia toimintoja, jotka palvelisivat myös kaupunkilaisia, loppuosan jäädessä puistona yleiseen käyttöön. Tähän eriävään mielipiteeseen yhtyi myös jäsen Risto Saario

7.10.1974

Arkkitehtitoimisto Olli Kivisen laatima Porlan alustava maankäyttöluonnos valmistuu.

20.2.1978

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos RKTL vuokraa kalanviljelylaitoksen Kokemäenjoen Uittoyhdistykseltä.

14.9.1978

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen tekemään kaupan alueesta 1.250.000 markalla, edellyttäen että samanaikaisesti saadaan sovituksi Keskinäinen Vahinkovakuutusyhtiö Kansan kanssa n. 1 ha:n määräalan kaupasta 700.000 markan kauppahinnasta. Määräalan myynti raukeaa myöhemmin.

6.2.1980

Kokemäenjoen Uittoyhdistys irtisanoo vuokrasopimuksen RKTL:n kanssa päättyen 31.10.1980.

20.3.1980

Edustaja Marja-Liisa Salminen (nyk. Löyttyjärvi) esittää eduskunnan täysistunnossa Suullisen kysymyksen nro 70/1980 Maa- ja metsätalousministeri Taisto Tähkämaalle RKTL:n Porlan kalanviljelylaitoksen toiminnan turvaamisesta:

"8) N:o 70 Ed. Salminen: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Porlan kalanviljelylaitoksen toiminnan turvaamisesta

Ed. Salminen:

Herra puhemies! Esitän kunnioittaen asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Porlan kalanviljelylaitoksen toiminnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi?

Maa- ja metsätalousministeri Tähkämaa:

Herra puhemies! Kansanedustaja Salmisen suulliseen kysymykseen vastaan kunnioittaen seuraavaa:

Lohjan kaupungissa sijaitseva Porlan kalanviljelylaitos on Kokemäenjoen uittoyhdistyksen omistama ja vuokrattuna Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle. Laitosalueella, jolla olevat rakennukset ovat täydellisen uusimisen tarpeessa, tarjottiin valtion ostettavaksi vuonna 1976. Asiaa maa- ja metsätalousministeriössä selviteltäessä todettiin, ettei laitokselle ole saatavissa riittävästi hyvälaatuista vettä, mikä olisi edellytyksenä laitoksen uudelleen rakentamiselle ja kehittämiselle. Jo nykyisellään laitos joutuu ottamaan lisävettä Lohjanjärvestä. Kun noin 7 ha:n laitosalueesta pyydetty hintakin oli 1,5 milj. markan luokkaa, ministeriössä on katsottu, ettei alueen ostamiselle valtion kalanviljelytarkoituksiin ole edellytyksiä. Laitosta onkin tämän jälkeen ylläpidetty Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimesta lyhytaikaisten vuokrasopimusten pohjalta.

Viime aikoina on julkisuudessa esiintynyt tietoja, joiden mukaan laitoksen toiminta loppuisi tulevana syksynä laitosalueen tullessa myyntiin. Uittoyhdistys on myös irtisanonut aluetta koskevan vuokrasopimuksen.

Sen johdosta, että Porlan kalanviljelylaitos voidaan nähdä Etelä-Suomen rehevien vesien kalanviljelyä palvelevana tarpeellisenä toimipisteenä, kalatalousviranomaiset toivovat, että alueen mahdollisen uuden omistajan kanssa voitaisiin sopia siitä, että Porlan kalanviljelylaitoksen toimintaa sekä kalanviljelyn että ympäristöön kohdistuvan tutkimuksen osalta voitaisiin edelleenkin jatkaa alueen vuokraukseen perustuen.

Ed. Salminen: Herra puhemies! Esitän seuraavan lisäkysymyksen:

Miten hallitus aikoo taata sen, että Etelä-Suomen vesistöjen hoidon kannalta tärkeiden kalalajien viljely turvataan?

Maa- ja metsätalousministeri Tähkämaa:

Herra puhemies! Kansanedustaja Salmisen lisäkysymykseen vastaan kunnioittaen, että lisäkysymys ei liity varsinaiseen kysymykseen.

Asia on loppuun käsitelty."

29.8.1980

Uittoyhdistys leimauttaa Porlan puuston hakkuuta varten.

13.10.1980

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että Porla muutettaisiin asemakaavallisesti puistoksi, jotta leimattujen puiden kaataminen estyisi.

17.10.1980

Virkistyskalastajat ilmoittavat vastustavansa Porlan muuttamista puistoksi.

18.10.1980

Valtuusto jättää ehdotuksen pöydälle, ja oikeuttaa hallituksen neuvottelemaan marraskuun kokoukseen mennessä ostamisesta kohtuulliseen hintaan.

27.10.1980

Teknillisen osaston muistiossa todetaan vedenottotehon laskeneen n. 400 l/min tasolle.

Vettä johtavien kerrosten todetaan olevan muta- ja hiesupitoisia sorakerroksia, jolloin vedenotto käyttövedeksi tuottaa vaikeuksia.

6.11.1980

Maa- ja Vesi Oy luovuttaa allasrakenteiden arvioinnin. Arviointi perustuu asiakirjojen lisäksi paikallakäyntiin ja keskusteluihin kiinteistöinsinööri Eskolan ja kalastusmestari Ilmarisen kanssa. Altaiden nykyarvoksi arvioidaan 405.000 mk, ja saneerauskustannuksiksi yhteensä 1.130.000 mk. Uusien tilojen rakentamisen kustannuksien arvioidaan olevan samaa luokkaa kuin altaiden saneeraus kustannukset.

13.11.1980

Kaupunginvaltuusto edellyttää kaupungin toimesta viipymättä tiedustelemaan maa- ja metsätalousministeriöltä sekä RKTL:lta valtion valmiuksia jatkaa Porlan kalanviljelylaitoksen toimintaa.

24.11.1980

RKTL vastaa kaupungin tiedusteluun tämän hetkisestä toiminnasta, toiminnan laajentamissuunnitelmista, alueen sopivuudesta pitkällä tähtäimellä, kuinka aluetta tulisi kehittää, millä tavoin toiminnan jatkuminen rajoittaa ympäristön maankäyttöä ja mitä on otettava tässä suhteessa huomioon sekä minkälaista vuokraa valtio on valmis alueesta maksamaan.

24.4.1981

Kaupunki allekirjoittaa kauppakirjan Porlan alueen ostamisesta Kokemäenjoen Uittoyhdistykseltä. Kauppahinta on 1 300 000 markkaa.

14.5.1981

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen erikseensovittavilla ehdoilla ja ottaen huomioon kaupunkilaisten virkistyskäytön tarpeen luovuttamaan alueen kalanviljelyyn tarvittavan osan rakennuksineen RKTL:n hallintaan sekä tutkimaan mahdollisuudet kaavoittaa pienehkön osan alueesta virkistyskäyttöä ja kalanviljelytoimintaa häiritsemättömään asuntorakentamiseen.

10.9.1981

Omistusoikeus Porlan alueeseen siirtyi Kokemäenjoen Uittoyhdistykseltä Lohjan kaupungille. Uittoyhdistyksen ja RKTL:n vuokrasuhde päättyy.

4.12.1980

MMM ilmoittaa kaupunginhallitukselle puoltavansa laitoksen toiminnan jatkamista ja kehittämistä tutkimuslaitoksen esittämien periaatelinjojen mukaisesti.

8.5.1985

Lohjan kaupunginhallitus ja RKTL:n kalantutkimusosasto solmivat Maa- ja metsähallituksen 8.1.1985 puoltaman vuokrasopimuksen Porlan alueesta viideksikymmeneksi vuodeksi alkaen 1.1.1985 ja päättyen 31.12.2034. RKTL:lla on oikeus suorittaa koko vuokra tai osa siitä eri ikäisinä kaloina tai hoitotoimenpitein siten kuin vuosittain erikseen sovitaan.

8.11.1985

RKTL antaa lausunnon maa- ja metsätalousministeriölle, jossa se esittää, että Porlan tiloja on peruskorjattava.

2.12.1985

Valtion alueneuvottelukunta puoltaa 59 200 m²:n suuruisen maa-alueen vuokraamista Lohjan kaupungilta viideksikymmeneksi vuodeksi käytettäväksi kalanviljely- ja tutkimustoimintaan.

- Viljepreroški akcija Porad-
ni plan za leto 1982. nile.
Kraj: Ljubljana, Hrvatska, vo-
lejšina.

Porlasta tutkimuskeskus tai alue kaupungin käyttöön

Peftan baidume en tradeja pafola kassistengit, mutis leky sine or bon sammankalam terynana.

Länsi-Suomen vesioikeus on myöntänyt luvan ottaa pohjavettä alueelta. Pohjavedenotto-
mo tarvitsee ympärilleen luonnontilaisena säilytettävän suojavyöhykkeen. Lohjan kaupun-
gin ja Lohjan kunnan yhteisessä yleiskaavassa 1970 on alueen poikki suunniteltu kulke-
vaksi yksi etelä-pohjoissuuntaisista pääväylistä. Parhaillaan on käynnissä Lohjan seudun
tieverkkosuunnittelu TVH:n, kuntien, seutukaavaliiton ja VR:n yhteistyönä. Kyseisen väylän
tarpeellisuutta tarkastellaan jälleen tässä yhteydessä. Samanaikaisesti on myöskin käyn-
nissä Lohjan kaupungin yleiskaavan laatiminen.

10.11.1987

RKTL asetti työryhmän Porlan kalanviljelylaitoksen peruskorjauksen suunnitteluun.

26.11.1987

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle 8.5.1985 allekirjoitettuun Porlan vuokrasopimukseen täydennyksiä Länsi-Suomen vesioikeuden alueelle myöntämän pohjaveden ottoluvan vuoksi. Sopimusehdoissa RKTL hyväksyy pohjavedenottamon rakentamisen ja käyttöönoton edellyttäen että Porlan kalanviljely- ja tutkimuslaitos saa käyttöönsä 300 m³ vuorokaudessa korvauksetta. Mikäli Porlan vedenottamon käyttö kaupungista johtumattomista syistä estyy, kaupunki toimittaa Porlan laitoksen käyttöön muualta otettua vettä, jos sitä on muuta vedenkulutusta supistamatta toimitettavissa. Tästä vedestä laskutetaan vahvistetun taksan mukaisesti.

7.12.1988

Kaupunginhallitus toteaa, että RKTL:n vireillä olevien rakennushankkeiden vuoksi valtio ei ole voinut ilmoittaa likimääräistäkään aikataulua Porlan saneeraukselle. Kaupunginhallitus esittää RKTL:lle että ryhdyttäisiin tutkimaan vaihtoehtoa, jossa kaupunki rakentaisi alueelle tarvittavat uudisrakennukset ja vuokraisi käyttäjille. Samalla tutkittaisiin Helsingin yliopiston ja sen jatkokoulutuskeskuksen ja muidenkin virastojen ja laitosten tilantarpeita ja mahdollisuuksia niiden täyttämiseen Porlan alueella.

1989

Myllylammen ja Porlan pohjavesiesiintymien suoja-aluesuunnitelmat

28.4.1989

RKTL:n ja Lohjan kaupungin neuvottelu.

Läsnä:

Juhani Rinne, kaupungin johtaja, Lohjan kaupunki

Erkki Pätiälä, apul. kaup. johtaja, Lohjan kaupunki

Erkki Eskola, kiinteistöinsinööri, Lohjan kaupunki

Mariikka Rimaaja, kaupunginarkkitehti, Lohjan kaupunki

Pekka Ilmarinen, vastaava kalastusmestari RKTL/ Porlan kvl

Markku Kaukoranta, tutkija RKTL/KTO

Kari Ruohonen, tutkija, kvl:n päällikkö RKTL/ Evon kvl

Neuvottelussa todettiin mm.:

- RKTL:n edustajat selvittivät kalanviljelylaitoksen peruskorjauksen suunnittelun ja osan RKTL:n toimintojen Lohjalle siirtämisen nykytilaa.
- Lohjan kaupunki tutkii Porlan alueen maisemallista kokonaissuunnittelua ja selvittää mahtuvatko oletetut toiminnot alueelle sen luonnetta ratkaisevasti muuttamatta. Peruskorjauksen tulee sisältyä kokonaissuunnitelmaan.
- Lohjan kaupunki esittää toivomuksen, että uudisrakennukset ja säilytettävät rakennukset sijoitettaisiin mahdollisimman hyvin maisemoiden alueen luonne säilyttäen, mikäli mahdollista nykyisten rakennusten paikalle.
- Lohjan kaupungilla on valmius ottaa vastaan aiemmin suunniteltua laajempi RKTL:n toimintojen siirtäminen Lohjalle. Mikäli aiotut toiminnot eivät sovi alueelle Lohjan kaupunki on valmis selvittämään muita aluevaihtoehtoja.
- Peruskorjaus tulisi toteuttaa kokonaissuunnittelusta erillisenä hankkeena kiireellisyystensä vuoksi.
- Lohjan kaupunki on valmis rakentamaan peruskorjaukseen sisältyvät uudisrakennukset mukaan lukien laitoksen hautomon ja huolehtimaan myös säilytettävien rakennusten peruskorjauksesta
- RKTL:n tulisi huolehtia ulkoallasalueen peruskorjauksesta. Suunnittelussa on otettava huomioon lohjalaisten vapaa kulkuoikeus kalanviljelylaitoksen ja Lohjanjärven välisellä ranta-alueella.
- peruskorjauksen toteutuminen em. tavalla johtaa alueen vuokrasopimuksen tarkistamiseen.

Länsi-Uusimaa 1.5.1989

Lisärakentamisesta ei vielä tietoa

Lohja korjaa Porlan?

Porlan kalaviljelylaitoksen laajentamisesta on viitattu. Nyt laissa tarvitaan kiireinen perusturva. Jos valtio ei likey-
ne osittamaan harjoittamiseen ri-
hän, Lohjan kaupunki voi vuo-

roitellessa ryhtyä kunnos-
maan laitoista. Suuremman
raunalla kaupunki ajaa myös tut-
kimuslaitoksen rakentamista
Porlaan.

neuvoteltiin perustajia Lohja-
la. Valtion temporeiden kalas-
viljelylaitoksen laaja Porlan tut-
kimus on ollut uhaavana. Viime
syksyn julkistetuissa kunnos-

moitinnissa Porla ehdotettiin
siirrettäväksi Porlan kirkolle.
Kalaviljelyn tutkijat kuitenkin
aihtivat, sillä Lohjan kalaisen
toiminnan jatkaminen ei ole
Porlankoskella mahdollista.

Perustajan neuvotteluissa
Riista- ja kalatalouden tutki-
muslaitoksen edustajat kerto-
vat laajentamisesta viitattu-
neen. Lohjan kaupunki on pa-
tistunut valtiota Porlan korjauk-
seen, muttei — On mahdollista,
että kaupunki ryhtyy kiireen
breviteihin korjauksiin, sanoo
apulaiskaupunginjohtaja Erkki
Pitkälä. — Valtioneuvoston
laitoksen vuokrausta muutta-
malla niin, että se myöhemmin
siirtyisi kokonaan valtion omis-
tukseen.

Apulaiskaupunginjohtaja
Pitkälä korostaa, että Porlan kor-
jaus ei vaahtaa tutkimuslaitos-
tuotannosta. — Ne voidaan
hyvin kytkeä toisiinsa.

Kaupunki en halukas soa-
maan Porlan Riista- ja kalata-
lousten tutkimuslaitoksen, Hel-
singen yliopiston ja Länsi-Uu-
denmaan vesienhallintayhtiös-
tyksen yhteisen tutkimuslaitos-
tuotteen. Tämän tarkoituksella se
saanut RKT:stä, jonka tutki-
jista suuri osa on valmis siirty-
mään pääkaupunkiseudulta
Lohjalle. Siirtoajasta vauhdit-
taneen valtiovarainministeriön
hankke hajauttaa virastoja pois
Helsingistä.

Kalaviljelystä vastaava
maatalousministeriö on
odottaa riista- ja kalatalouden
tutkimuslaitoksen suunnitelmia
sitten kuin leppaan menneis-
tyä.

— Porlan korjaussuunnitelmat esitettiin täällä 10 vuotta, mutta nyt ne on tipaulettu kaikista ohjelmista pois. Nyt täytyy uusia kaivaa jostain uudelleen esille, sanoo Porlan kalastusmestari Pekka Ilmarinen, toinen oikealla.

Maanantaina, toivakkuun 1. pñä 1989

Korjauksiin ehkä jo ensi vuonna

Porlaa kehitettävä enemmän tutkimukseen

Lohjan Porlan kalaviljelylai-
tos on odottanut peruskorjauksia
ja vuokrausta. Valtio sitoi
Lohjan kaupungin kesästä 90
vuoden vuokrausperusteiden
vuonna -85. Sen jälkeen kehittä-
missuunnitelmat päätettiin hau-
tumaan kuin milti homehu-
vaan tuossa. Valtiota ei ole tul-
lut tutkijoiden ainekkaista yhti-
tönnästä huolimatta. Lohjan
kaupungin mahdollisuudet kor-
jata Porla ja instituuttilaitoksen
omistaminen toivotti Lohjalle
ainutlaatuisen kala- ja vesistö-
tutkimuslaitoksen.

Mikäli valtio edelleen jatkaa
tutkimuslaitoksen saattamista
kalaviljelylaitokseensa vaa-
tana on, että kaikkialla kaupunkia
sijaitseva Porla lyhdyttään ilaan
maailmalla rakennustarkoituksin.
Jos nykyisiä laitteita ei
pikaisesti kunnosteta, ne kärsi-
tyvät ajalleen. Jos laitteita ja
muuta rakennuksia ei hoideta
korjauksella, ne ryyssävät perustuk-
alleen. Työsuoritus nupaa
kohta oimien ohitusta, saati
vittien kunnos tutkimuslaitos-
ta.

Lohjan kaupungin sulios
kunnosta Porla on maan-
alan miehille, jotka pakosta ovat
turbastuneet vuosien odotte-
lun.

Erikseen tutkija Markku Kau-
koranta ja Porlan esimies Kari
Rauhonen arvioivat, että laho-
nen suurempi määrä kolme-
kymmentä miljoonaa ma-
kkaa. — Kunnostuksen jälkeen
Porlaan on mahdollisuus jatkaa
kaikkia nykyisiä toimintoja,
mutta toivottavasti vielä enem-
män tutkimuspaikanteisena.
Eri-La-Suomen lahojen, Porla-
kosen — Ivoon — Porlan kol-
meista Lohjalla voiti olla sel-
keästi oma roolinsa viljelylai-
toiminnan kehittämisessä.

Kaupungilta ensiapua

Lohjan kaupunki emäntä
Porlan maan ja rakennukset. —
Jos kaupunki toimii nopeasti, se
voi ryhtyä laitojen kunnos-
miseen jo ensi vuonna, arvioi

apulaiskaupunginjohtaja Erkki
Pitkälä. — Kävi Porlan korjauk-
seen voidaan osittain kaupun-
gin talousarvioon tai korjauk-
sella voidaan antaa kaupun-
gin oman kiinteistöhallintoyhti-
ön tehtäväksi.

— Vuokrausperuste piti-
muutta niin, että koko laitos
alanaan siirtyisi valtion omis-
tukseen.

Porla instituutti

Kalaviljelyn tutkijat pitivät
ajatuksia uusin eri laitojen yhti-
teisenä tutkimuslaitoksesta
erittäin hyvänä. — Kaupungin
vesistö ja läheisen pientärvet
tarjoavat erinomaiset olosu-
hteet monen eri sektorin tutki-
muslaitokseksi.

Helsingin yliopiston lauso-
logian laitos ja Työministeriön tut-
kimuskeskus ovat kiinnostuneet
saamaan tiloja Lohjalla. Myös
yliopiston lääkärinopetuskes-
kus tarvitsee tilan kalas-

tuksen tutkimukseen veden ää-
sillä.

Lohjalla valtiokortit

Lohjalla on rikas vesistö.
Valtiolla on pitkä vuokraus-
peruste Porlaan. Porlan lähteet pul-
puttavat puhdasta pohjavesiä,
mikä onnea valtion miltään
muuta laitoille ei ole.

Ja Lohja on lähellä Helsingiä.
Niinpä peräti kolmasenkym-
mentä RKT:n tutkijaa ilmeisesti
ja ensisijaisesti olevansa
halukas siirtymään Lohjalle.

Valtio vuokrausarvot kalas-
viljelylaitokseensa. Lohjalais-
ten pitää päättää valtiokorttien
käytöstä. Täysikäden tarjous
valitsee uusia tiloja, mutta an-
taa vuokrauksen kokonaisu-
uden lausua.

Kotikaupungista puuttuu
yhteistyötoimien laitos.

Mervi Suonen

Apulaiskaupunginjohtaja Erkki Pitkälä, oikealla, on vuokrausperuste huolimatta Porlan kunnosta. — Korjauksia tarvitaan kiireesti, vaikkautta kalastusmestari Pekka Ilmarinen, erikseen tutkija Markku Kaukoranta ja Porlan esimies Kari Rauhonen.